

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ**

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐԸ

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	«Զբոսաշրջություն» 101501.00.6
2. Բուժը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	Զբոսաշրջության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2022-2023
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Հեռակա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները
 Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա ՀՀ եռաստիճան միջնակարգ ընդհանուր կամ դրան համարժեք այլ կրթություն /նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական/: Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի՝ Այլ մասնագիտությամբ բակալավրի կամ համարժեք որակավորում ունեցող դիմորդների ընդունելությունը կատարվում է առանց ընդունելության քննությունների: Այս դեպքում դիմորդը միանգամից ընդունվում է կրթական ծրագրի երկրորդ կուրս՝

9. Ծրագրի նպատակները
 Ծրագիրը նպատակ ունի պատրաստել զբոսաշրջության գծով մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն՝

- մշակելու զբոսաշրջության զարգացման, կազմակերպման սկզբունքներ և ռազմավարական ծրագրեր,
- իրականացնելու պրակտիկ մասնագիտական գործունեություն զբոսաշրջության ոլորտում,
- իրենց տեսական գիտելիքներով և գործնական կարողություններով ու հմտություններով բավարարելու զբոսաշրջության ոլորտի զարգացման արդի միտումներին և պահանջներին:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները
Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն
 Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները,
2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,
3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,
4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները,

- տարատեսակները, աշխարհագրությունը,
5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը,
  6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ
 Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,
2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,
3. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,
4. իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,
5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ
 Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. ազատ օգտվելու մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,
2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ,
3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,
4. կատարելու թիմային աշխատանք,
5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը
 Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը
 Կցված է

- ստուգաբաններ,
- ընթացիկ քննություններ,
- հետազոտական աշխատանքների կատարում,
- եզրափակիչ քննություններ,
- ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն:

14. Ծրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները
 Ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել հետևյալ ոլորտներում՝

- ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունում,
- Զբոսաշրջության պետական կոմիտեում,
- հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկաման ոլորտի ձեռնարկություններում,
- ներքին, ներգնա և արտագնա զբոսաշրջության ձեռնարկություններում,
- գովազդային գործակալություններում,

- հյուրանոցներում և այցելուների տեղաբաշխման այլ հաստատություններում,
- միջազգային օդանավակայաններում և երկաթուղային կայարաններում

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները,

- ✓ սպասարկման և զբոսաշրջության ոլորտներում որպես զարգացման ռազմավարական քաղաքականության և ծրագրերի նախագծող, իրագործող-կազմակերպող, խորհրդատու-մասնագետ,
- ✓ հյուրընկալության, հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում՝ գործադիր տնօրեն, մենեջերներ,
- ✓ գովազդային գործակալներ,
- ✓ զբոսաշրջային ծառայությունների և փաթեթների մշակողներ և կազմակերպիչներ,
- ✓ զբոսավարներ և էքսկուրսավարներ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը ԵՊՀ և հարակից այլ բուհերի մագիստրատուրայում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- ժամանակակից սարքավորումներով և ծրագրային միջոցներով ապահովված լսարաններ,
- առցանց դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,
- էլեկտրոնային ռեսուրսներ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

- ԵՊՀ ԻՄ 2022-2026թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագիր,
- Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին ՀՀ օրենքը,
- Հայաստանյան և այլ բուհերի համապատասխան կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ,
- ԵՊՀ «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր,
- Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանի «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր, 2007թ.,
- ԱՄՆ, Ռոչեստերի տեխնոլոգիական ինստիտուտի բակալավրի ծրագիր. 2008-2009թթ.,
- ԱՄՆ, Դելիվերի պետական համալսարան, «Հյուրընկալության և տուրիզմի կառավարման» բակալավրի ծրագիր 2010-2011թթ.:

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

«Զբոսաշրջություն» ԿՕ-ը կազմելիս հաշվի են առնվել ՀՀ-ում ընդունված տարբեր կանոնակարգեր, կրթական ծրագրեր, վերապատրաստման նախագծեր, ԵՊՀ ԻՄ «Տուրիզմի կառավարման և մշակութաբանության» ամբիոնում կատարվող քննարկումների արդյունքներ, հաշվի է առնվել նաև «Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության» և «Զբոսավարների միջազգային ասոցիացիա»-ի կանոնակարգերը: Ծրագրի նպատակների հաջող իրականացմանը կնպաստի նաև ԵՊՀ ԻՄ-ում գործող «Տավուշի Տուրիզմի զարգացման և հետազոտության կենտրոն»-ը:

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

- Դասընթացի ուսումնական առարկայական ծրագիր կազմելու կարողություն
- մեթոդական պատրաստություն՝ դասավանդման, գնահատման ժամանակակից

մեթոդների, տեխնոլոգիաների տիրապետում

- դասընթացի կրթական վերջնարդյունքների, նպատակների և խնդիրների հստակ գիտակցման ու պարզաբանման կարողություն,
- ուսանողների ակտիվության խրախուսման և մոտիվացնելու կարողություն,
- ընդհանուր նպատակ սահմանելու և դրա իրականացման ուղղությամբ ջանքերը համատեղելու հմտություն
- ուսանողների հետ անհատական աշխատանք կատարելու կարողություն
- ուսանողներին վերլուծական հմտությունները զարգացնելու, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, տեսական եզրակացություններ կատարելու կարողությունների ներդրման ձգտման առկայություն

Հետազոտական

- Հետազոտական աշխատանքների իրականացման հմտություն
- մանկավարժական դիագնոստիկական գործառնությունների տիրապետում
- բաց նոր գաղափարների և հեռանկարների համար
- ինտերդիսցիպլինար և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանության, մացություն և իրականացման հմտություն
- դասավանդման, հետազոտությունների իրականացման ուսումնասիրության մեթոդների ճիշտ ընտրության և կիրառման հմտություն

Հաղորդակցման

- Ուսանողի հետ միջանձնային հարաբերությունների հաստատման և կառուցողական փոխառնչություններ կառուցելու կարողություններ
- դասընթացը և դասապրոցեսը պլանավորելու, լսարանը կառավարելու կարողություններ
- առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացություն

ՏՀՏ կիրառություն

- Բազային համակարգչային (MS Office փաթեթի ազատ տիրապետում՝ Word, Excel, Power-Point) հմտություններ
- Լուսացուցադրություններ պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն (pptx, prezi, canva կամ այլ)

Այլ

- Մանկավարժական էթիկայի կանոնների տիրապետում
- Բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերի իմացություն և կիրառման կարողություն

2. Մասնագիտական կարողություններ

- Դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրների և մեթոդաբանական հիմքերի տիրապետում
- Դասավանդման գործունեության հիմքում ընկած դասընթացի հիմնական հասկացությունների, հայեցակարգային մոտեցումների, տեսակետների սահմանման կարողություն՝ հաշվի առնելով լսարանի առանձնահատկությունները
- Ուսուցման գործընթացում ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառման կարողություն
- Ուսուցման գործընթացում միջառարկայական կապեր ստեղծելու կարողություն
- Դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ ձևակերպելու, անհրաժեշտ նյութեր և

ուսուցման միջոցներ ընտրելու կարողություն

- Առցանց ձևերով, լուսացուցադրությունների և այլ եղանակներով ուսումնական նյութեր պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն և հմտություն
- Ոլորտի մեթոդական առաջավոր փորձի իմացություն և ստեղծագործական կիրառման կարողություն
- Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքներին առարկայական/մոդուլային ծրագրերի վերջնարդյունքները համապատասխանեցնելու կարողություն:

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական աստիճան և կոչում

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող առարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար /:
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվող առարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներին:

Մանկավարժական փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն (նվազագույնը 3 տարի)՝
- Պաշտոնի անձնագրով զբաղեցող պաշտոնին (դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր) ներկայացվող
- Մասնակցություն որակավորման բարձրագույն դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում

Պրակտիկ աշխատանքի փորձ /ցանկալի է/

- Մասնագիտական գործունեության փորձառություն:

Այլ պահանջներ

- Առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- դասապրոցեսը Moodle ծրագրով իրականացում

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԳՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ	
Ա1	Պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները:	Գ1	Ազատ օգտվելու մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից:
Ա2	Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը:	Գ2	Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:
Ա3	Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում:	Գ3	Բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ:
Ա4	Վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը:	Գ4	Կատարելու թիմային աշխատանք:
Ա5	Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը:	Գ5	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Ա6	Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):		
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ			
Բ1	Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում:	Բ4	Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներ ու ենթակառուցվածքները:
Բ2	Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում:	Բ5	Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:
Բ3	Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ԲԱՐՏԵԶԸ

	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդուլի թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																					
			Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5						
1.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B01																x		x	x	X		
2.	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	0304/B02					x														x			
3.	Ռուսերեն-1	0305/B03																			x	x		
4.	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	0001/B04																				x		
5.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B05																				x		
6.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/B06																				x	X	
7.	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	0304/B07					x															x		
8.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B08																				x		
9.	Ռուսերեն-2	0305/ B09																				x	x	
10.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B10																				x		
11.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B11																				x		
12.	Փյլիստիայության հիմունքներ	0304/ B012							x														x	
13.	Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/ B13																				x		
14.	Գործարարության հիմունքներ	0201/ B13				x																		
15.	Իրավունքի հիմունքներ	0304/ B13				x																	x	
16.	Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B13				x																	x	X
17.	Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/ B13				x																		X
18.	Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/ B13																					x	X
19.	Տրամաբանության հիմունքներ	0304/ B13																					x	
20.	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/ B13																						
21.	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/ B13																					x	x
22.	Զբոսաշրջության հիմունքներ	0202/ B14	x	x																				

23.	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	0202/ B15				x								x			x	
24.	Մարդը և նրա պահանջմունքները	0202/ B16					x				x				x			x
25.	Երկրագիտություն	0202/ B17				x		x										
26.	Հայ ազգագրություն	0304/ B18					x				x					x		x
27.	Տնտեսագիտություն	0201/ B19						x			x	x					x	
28.	Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	0202/ B20				x						x					x	
29.	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները գրոսաշրջության մեջ	0104/ B21										x	x					x
30.	Զբոսաշրջային երկրագրություն	0202/ B22			x		x										x	
31.	Հյուրընկալության ինդուստրիա	0202/ B23											x	x				
32.	Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	0202/ B24					x	x						x				
33.	Թանգարանագիտություն	0304/ B25					x					x	x				x	
34.	Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	0201/ B26										x			x	x		
35.	Գործարար շփումների էթիկա	0202/ B27												x			x	
36.	Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները	0202/ B28				x	x						x					
37.	Զբոսաշրջության աշխարհագրություն	0202/ B29						x					x				x	
38.	"ՀԲ" Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ	0202/ B30															x	
39.	Զբոսաշրջության մենեջմենթ	0201/ B31			x						x	x					x	
40.	"ՀԲ" Հայաստանի աշխարհագրություն	0202/ B32			x		x										x	
41.	"ՀԲ" Էքսկուրսիոն գործ	0202/ B33											x				x	
42.	Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	0202/ B34			x												x	
43.	Բուժ-առողջարարական գրոսաշրջություն	0202/ B35			x												x	
44.	Զբոսաշրջության մարքեթինգ	0202/ B36			x	x												x
45.	Համաշխարհային մշակ. ժառ. հուշարձաններ	0202/ B37															x	

46.	Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	0202/ B38				x		x					x					
47.	Միջազգային զբոսաշրջություն	0202/ B39				x	x						x		x			
48.	"ՀԲ" Գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջություն	0202/ B40					x		x				x					
49.	Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	0202/ B41						x					x			x		
50.	Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	0202/ B42							x				x	x		x		
51.	Անգլերեն-1	0305/ B43													x		x	x
52.	Ֆրանսերեն-1	0305/ B43													x		x	x
53.	Անգլերեն-2	0305/ B44													x		x	x
54.	Ֆրանսերեն-2	0305/ B44													x		x	x
55.	Անգլերեն-3	0305/ B 45													x		x	x
56.	Ֆրանսերեն-3	0305/ B 45													x		x	x
57.	Անգլերեն-4	0305/ B 46													x		x	x
58.	Ֆրանսերեն-4	0305/ B 46													x		x	x
59.	Անգլերեն-5	0305/ B47						x							x		x	x
60.	Ֆրանսերեն-5	0305/ B47						x							x		x	x
61.	Անգլերեն-6	0305/ B48						x							x		x	x
62.	Ֆրանսերեն-6	0305/ B48						x							x		x	x
63.	Ուսումնական պրակտիկա-1	0202/ B49				x						x	x		x			x
64.	Ուսումնական պրակտիկա-2	0202/ B50						x				x	x		x			x
65.	Ավարտական աշխատանք	0202/ B51		x	x	x	x	x		x	x	x		x	x	x		
66.	Մասնագիտական պրակտիկա	0202/ B52		x					x		x		x		x	x	x	x
67.	"ՀԲ" Զբոսաշրջությունը և բնության պահպանությունը	0202/ B54					x		x		x							
68.	Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	0202/ B54		x											x			x
69.	Հայ և համաշխարհային արվեստ	0202/ B54						x							x			
70.	Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում սերտիֆիկացում և	0202/ B54		x											x	x		
71.	Որակի կառավարում	0202/ B54								x					x			x

72.	"ՀԲ" Զբոսառեկրեացիոն նախագծում	0202/ B54			x					x		x			x		x	
73.	Ծրագրային զբոսաշրջություն	0202/ B54			x					x		x			x		x	

«ՉԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Թվանիշ	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտներ	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ					Կիսամյակներ										Գնահատման ձևը											
			Ընդ.	Դպիս.	Գրծ./սեմ.	Լաբ.	Ինք.	1		2		3		4		5			6		7		8		9		10		
								Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ		Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.	Լս.ժ	Կրթ.
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՄԱՍ	30	1020	1674	1416	0	450	14	16	12	14	4	2	0	2														
	Պարտադիր դասընթացներ	36	1200	195	465	0	100	4	16	14	16	8	10	0	2														
	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60	10	0	0	50	2	2.5																				Ստ.
	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	0	10	0	50	2	2.5																				Ստ.
	Ռուսերեն-1	4	120	0	18	0	102	4	4.5																				Ստ.
	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60	10	0	0	50			2	2.5																		Ստ.
	Ռուսերեն-2	4	120	0	18	0	102			4	4.5																		Ստ.
	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	0	10	0	50			2	2.5																		Ստ.
	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	4	120	9	9	0	102			4	4.5																		Ստ.
	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	120	9	9	0	102					4	4.5																Ստ.
	Կամընտրական դասընթացներ	4	120	20	0	0	100							4	5														
	Գործարարության հիմունքներ	2	60	10	0	0	50							2	2														Ստ.

Երկրագիտություն	4	120	9	9	0	10 2	4	4. 5																										Առ.եզ.գն.
Մարդը և նրա պահանջմունքները	3	90	10	4	0	76			3																								Առ.եզ.գն.	
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	3	90	10	4	0	76			3																								Առ.եզ. գն.	
Զբոսաշրջային երկրագրություն	5	150	16	8	0	12 6						5		6 .0																			Առ.եզ. գն.	
Տնտեսագիտություն	4	120	14	4	0	10 2						4		4 .5																			Եզ.գն.	
Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	5	150	14	4	0	13 2						5		4 .5																			Եզ.գն.	
Հայ ազգագրություն	4	120	10	4	0	10 6						4		3 .5																			Առ. եզ.գն.	
Ռեկրեցիայի աշխարհագրություն	4	120	14	4	0	10 2						4		4 .5																			Առ.եզ. գն.	
Մոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	4	120	10	4	0	10 6							4	3 .5																			Առ.եզ. գն.	
ՀԲ/ Հայաստանի աշխարհագրություն	4	120	10	10	4/ 4	10 2														4													Եզ. գն.	
Հյուրընկալության ինդուստրիա	5	150	16	8	0	12 6														5													Եզ.գն.	
Զբոսաշրջության աշխարհագրություն	5	150	16	8	0	12 6														5													Եզ.գն.	

Միջազգային զբոսաշրջություն	4	120	14	4	0	10 2														4	4 5							Առ.Եզ.գն.
ՀԲ/ Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ	4	120	10	4/4	0	10 2															4	4 5						Եզ. գն.
ՀԲ/ Գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջություն	5	150	16	8	0	12 6															5	6 0						Եզ. գն.
Տուրայերատրական և տուրզործակալական գործունեություն	4	120	9	9	0	10 2															4	4 5						Առ. Ընթաց.
Թանգարանագիտություն	4	120	9	9	0	10 2																4	4 5					Եզ. գն.
Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	4	120	14	4	0	10 2																4	4 5					Առ.Ընթաց.
Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	4	120	9	9	0	13 2															4	4 5						Առ.ընթաց
ՀԲ/ Էքսկուրսիոն գործ	4	120	14	4	0	10 2																4	4 5					Եզ. գն.
Զբոսաշրջության մարքեթինգ	4	120	9	9	0	10 2																4	4 5					Եզ. գն.
Զբոսաշրջության մենջմենթ	4	120	10	4/4	0	10 2																4	4 5					Առ. Ընթաց.
Գործարար շփումների էթիկա	4	120	9	9	0	10 2																	4	4 5				Առ. Ընթաց.
Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	4	120	10	4	0	10 6																	4	3. 5				Առ. Եզ.գն.
Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	4	120	10	4	0	10 6																4	3. 5					Առ. Ընթաց.

Հայաստանի բնական և պարտաճարտարապետական հուշարձաններ	4	120	14	4	0	10 2															4	4. 5		Առ. Ընթաց.	
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	4	120	10	4	0	10 6															4	4. 3		Առ. Ընթաց.	
Կամընտրական առարկաներ	4	120	18	0	0	10 2	4	4. 5																Առ. եզ.գն.	
Անգլերեն-1	4	120		18		10 2	4	4. 5																	
Ֆրանսերեն-1	4	120		18		10 2	4	4. 5																	
Կամընտրական առարկաներ	4	120	18	0	0	10 2			4	4 .5														Առ. եզ.գն.	
Անգլերեն-2	4	120		18		10 2			4	4 .5															
Ֆրանսերեն-2	4	120		18		10 2			4	4 .5															
Կամընտրական առարկաներ	4	120	18	0	0	10 2				4	4 .5													Առ. եզ.գն.	
Անգլերեն-3	4	120		18		10 2				4	4 .5														
Ֆրանսերեն-3	4	120		18		10 2				4	4 .5														
Կամընտրական առարկաներ	6	180	28	0	0	15 2																		Եզ.գն.	
Անգլերեն-4	6	180		28		15 2																			

Ֆրանսերեն-4	6	180		28		15 2						6 0																										
Կամրնտրական առարկաներ	6	180	24	0	0	10 2																															Եզ.գն.	
Անգլերեն-5	6	180		24		12 6																																
Ֆրանսերեն-5	6	180		24		12 6																																
Կամրնտրական առարկաներ	5	150	24	0	0	12 6																															Եզ.գն.	
Անգլերեն-6	5	150		24		12 6																																
Ֆրանսերեն-6	5	150		24		12 6																																
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒՆՆԵՐ	34	102 0	0			10 20						4	0											4	0								26	0.0				
Ուսումնական պրակտիկա-1		120	0			12 0							4	0																							Մտ.	
Ուսումնական պրակտիկա-2		120	0			12 0																		4	0													Մտ.
Մասնագիտական պրակտիկա		180	0			18 0																												6	0.0	Մտ.		
Ավարտական աշխատանք		600				60 0																											2	0.0	Մտ. Ընթաց.			
Հարակից կրթական ծր գրերից ընտրվող դասընթացներ	15	450	72			37 8																									1	1			5	8.	Մտ. Ընթաց.	

**«ԶԲՈՍԱԾՐՁՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ
ԳԱՄԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԱԿԱՐԱԳՐԻԶՆԵՐ**

1. 0302/B01	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2.5 ժամ/ շաբ.	5.0/10/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>8. Գասրնթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:</p> <p>Գասրնթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ: 		
<p>9. Գասրնթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը, ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևաիմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն), սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուստրեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք: գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, աշխատելու թիմում: 		
<p>10. Գասրնթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,</p> <p>Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> քննարկում /բանավեճ համագործակցային աշխատանք մտազրոհ վերլուծական մեթոդ խոսքային կամ բանավոր մեթոդ գրավոր մեթոդ բացատրական մեթոդ: 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:</p>		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ: **Թեմա 2.** Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: **Թեմա 3.** Բառային մակարդակ: **Թեմա 4.** Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: **Թեմա 5.** Շարահյուսություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002:
4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1. 0304/B02	2. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2.5 Ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Մտուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, 2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորոդություն, 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները, 3. ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը՝ 2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում 3. արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները: 		

<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում, 2. բանավիճելու:
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերի, նշանակության գնահատում իրականացնելու կարողություն,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա.9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայոց պատմություն (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0305/B03	2.Ուսերեն -1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 Ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից՝</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իբր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), 		

2. ընկալելու, սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտազրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեդուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են</p> <p>Ստուգաքրքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Բաժին 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., 2004. 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Ходжумян Б.С.. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015. 3. Учебные пособия по специальности.

1.0001/B04	2.Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/9/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաքրք	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p>		

ա. մասնագիտական գիտելիք և խնայողություն

1. ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները,
2. ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին,
3. մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները,
4. ներկայացնելու համաճարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը,
5. ներկայացնելու առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելու հիմնահարցերը

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային գնում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն,
2. դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում,
3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում,
4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում,
2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,

Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. սեմինար
3. հարցադրումներ և քննարկումներ
4. լաբորատոր աշխատանքներ
5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է **ստուգաբքով**: Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով՝ Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: **Թեմա 1.** Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2.** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Բաժին 2.** Քաղաքացիական պաշտպանություն: **Թեմա 3.** Բնակչության գործողությունները ահաբեկու-թյունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4.** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5.** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6.** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7.** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Բաժին 3.** ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: **Թեմա 8.** Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11.** Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ

<p>իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մարկարյան Ռ.Վ., Ջանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ս., Բաղդասարյան Լ.Լ., Հասարթյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006: 2. Հեղինակների կոլեկտիվ, «Մինչքժկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարիկ, Եր., 2007: 3. Մանասյան Կ.Ա., «Միրտ-թոքային վերակենդանացման մինչքժկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007: 4. Ադամյան Մ.Խ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011: 5. Մանուկյան Ա., Ճաղարյան Գ. «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:

1.0302/B06	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.0/10/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները, 2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձնությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		

<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտազրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002: 4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0304/B07	2.Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 Ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունները, զարգացման ընթացքը և փուլերը, • համադրել պատմական փաստերը, համակողմանի գնահատել երևույթները, • ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		

<p>1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը,</p> <p>2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:</p>
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. դասախոսություն</p> <p>2. սեմինար</p> <p>3. ռեֆերատ</p> <p>4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:</p>
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից..</p> <p>Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Հայոց պատմություն, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:</p> <p>2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:</p> <p>3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:</p> <p>4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:</p>

1.0305/B09	2.Ռուսերեն -2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:</p> <p>Գասընթացի խնդիրներն են.</p> <p>1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա,</p> <p>2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք,</p> <p>3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,</p> <p>4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,</p> <p>2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝</p>		

<p>վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</p> <p>3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,</p> <p>4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,</p> <p>5. գանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,</p> <p>2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. քննարկում /բանավեճ,</p> <p>2. համագործակցային աշխատանք,</p> <p>3. էվրիստիկական մեթոդ,</p> <p>4. մտազրոհ,</p> <p>5. ինդուկտիվ մեթոդ,</p> <p>6. դեդուկտիվ մեթոդ,</p> <p>7. վերլուծական մեթոդ,</p> <p>8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,</p> <p>9. գրավոր մեթոդ,</p> <p>10. բացատրական մեթոդ:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <p>Ստուգաբան անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թեմա 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Թեմա 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <p>1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004.</p>

2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

1.0304/B12	2.Փիլիսոփայության հիմունքներ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/0/9	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Գասրնթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:</p> <p>Գասրնթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, 2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, 3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը: 		
<p>9. Գասրնթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները, 2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից, 2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը, 3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը: 		
<p>10.Գասրնթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),</p> <p>Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելիս ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. զեկուցում 		

5. ռեֆերատ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով, որն անց է կացվում բանավոր հարցումով՝ հարցատոմսի հարցերի հիման վրա:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980: 2. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987: 3. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987: 4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980: 5. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004: 6. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ)

1. 0303/B13	2.Բարոյագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2.5 ժամ/շաբ.	5. 10/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, 2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, 4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգային և համամարդկային տեսանկյունից, 5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, 6. ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները: 2. Արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին: 		

<p>2. Բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից:</p> <p>3. Վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա,</p> <p>Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. զեկուցումներ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերաիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А. Разин, Этика, Москва, 2003. 2. О. Дробницкий, Понятие морали, Москва, 2004. 3. Дж. Мур, Прунципы этики, Москва, 1984. 4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000. 5. Словарь по этике.

1.0105/B13	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով		

ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդաբանության ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք,
2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը,
3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները,
4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը,
2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին,
3. մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում,
2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին,
3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը,
2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,
3. ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Բ2. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,

Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,

Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ,

Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:

<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):
<p>12.Չնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացի շրջանակում: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու և հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսևորելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից՝ ավելին նա ստանում է ստուգված:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները:Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները:Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: Թեմա 7. Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007: 2. Канке В.А., Концепции современного естествознания, Логос. М., 2002. 3. Концепции современного естествознания, Питер 2008, (Под.редакц. Л.А.Михайлова).

1.0201/B13.	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2□5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:</p> <p>Գասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպչ-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ: 		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները, 		

<p>2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը,</p> <p>3. ներկայացնելու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը,</p> <p>4. բացատրելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրելու լավագույնը,</p> <p>2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշելու դրա արդյունավետությունը,</p> <p>3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում,</p> <p>4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. աշխատելու թիմում,</p> <p>2. մոտիվացնելու,</p> <p>3. առաջնորդելու,</p> <p>4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:</p>
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,</p> <p>Բ2.իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,</p> <p>Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/</p> <p>2. դասախոսություն, սեմինար</p> <p>3. ինքնուրույն աշխատանք /գեկույց,ռեֆերատ/</p> <p>4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:</p>
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում գրավոր:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3.Գործարարության սուբյեկտները: Թեմա 4. Ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Մարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կադրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9.Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: Թեմա 11. Ձեռնարկատիրական ռիսկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Кондратьева М.Н., Баландина Е.В., Трефилова Ю.С., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УЛГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/</p> <p>2. Буров В.Ю., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита – 2011.</p> <p>3. Богомолова В.А., Белоусова Н.М., Кублашвили О.В., Ролдугина Р.Ю., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgur.ru/6/bogomolova_2014.pdf//</p> <p>4. Башаримова С.И., Дасько М.В., «Основы предпринимательства» учебное пособие.</p> <p>5. Торосян Е.К., Сажнева Л.П., Зарубина Ж.Н., «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf//.</p>

1.0304/B13	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2□5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	

6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելուական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդիկրոնականների փակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:</p>	
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնաձիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, նկարագրելու հայ առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 	
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության, բնական ռեսուրսների դերը և նշանակությունը Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>	
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ քննարկում /բանավեճ բացատրական մեթոդ: 	
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>	
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:</p>	
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> Քրիստոնյա Հայաստան՝ Հանրագիտարան, Եր., 2002 История религии (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) Т. 1-2. М., 2007. Лебедев В., Религиоведение; учебник для бакалавров, М. 2013. Основы религиоведения (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) М., 2005. Религиоведение, (учеб. Под общ. Ред. М.М.Шахнович), СПб, 2012. 	

1. 0303/B14	2. Հոգեբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2.5 ժամ/շաբ.	5. 10/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության</p>		

մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսևորումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզականային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:

Գ-աւընթացի խնդիրները.

1. Բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները,
2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ,
3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:

Դ-աւընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն

1. Ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները:
2. Տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները:
3. Պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները:
4. Բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանց առանձնահատկություններին:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Մեկնաբանելու անձի հուզականային ոլորտի նրբությունները:
2. Տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները:
2. Վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:

Դ-աւընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,

Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկում
3. բանավեճ
4. գործնական պարապմունք
5. ռեֆերատ/էսսե
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

Դ-աւընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: **Թեմա 5.** Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: **Թեմա 6.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 7.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: **Թեմա 8.** Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հուզականային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., ԵՊՀ հրատ. 2010:
2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր.1997:
3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005:
4. Маклаков А. Г., Общая психология. М., 2007:
5. Немов Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

1.0202/B13	2.Մշակութաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանություն առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, մշակութային երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենադիպուկ սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, 2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, 3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները՝ Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք, Գ5. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. մտազրոհ 5. վերլուծական մեթոդ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները՝ Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից՝

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.** Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: **Թեմա 3.** Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևեր: Կրոն, գիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ՝ Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: **Թեմա 7.** Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.** Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթ: **Թեմա 10.** Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթ: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ՝

1. Գևորգյան Հ., Ազգ, ազգային պետություն, ազգային մշակույթ, Եր., 1997:
2. Մելքումյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000:
3. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, Եր., 1997՝
4. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
5. Арутюнов С.А., Рыжакова С.И., Культурная антропология, М., 2004.
6. Гуревич П., Культурология, Москва, 2001.
7. Розин В.М., Культурология, М., 1998.

1.0303/B13	2.Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսևորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում՝</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսևորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում՝ 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները, 2. վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը, 3. մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց</p>		

<p>առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),</p> <p>Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. ռեֆերատներ 5. զեկուցումներ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабосов Е.М., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. ISBN 985-6577-74-8 2. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва Альфа-М; Инфра-М, 2011. 3. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г. 4. Долгоруков А.М., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. 5. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология Очерки методологии. СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.) 6. Кравченко А.И., Прикладная социология и менеджмент Хрестоматия. М.՝ МГУ, 1998.

1.0304/B13	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, զերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները, 2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, 3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, 4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները, 2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները, 		

<p>3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները, 2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները, 3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:
<p>10. Գասրնթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>
<p>13. Գասրնթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Տրամաբանությունն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սոփեստություն, սրամտություն, պարադոքս: Հիպոթեզ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976: 2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975. 3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993. 4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967. 5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:

1.0304/B13	2.Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Գասրնթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:</p> <p>Գասրնթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները, 2. ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, 3. ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: 		
<p>9. Գասրնթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները, 2. ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները, 3. թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը: 		

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
2. մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը,
3. մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
2. աշխատելու թիմում:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,

Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,

Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճեր
4. զեկուցումներ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքրքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաքրքը համարվում է հանձնված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն: **Թեմա 6.** Քաղաքական ռեժիմներ: **Թեմա 7.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցա-կան համակարգեր: **Թեմա 9.** Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարա-խոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Քաղաքագիտություն, Եր., 2006:
2. Буренко В., Журавлев В.В., Политология, М., 2004.
3. Гаджиев К., Политология. М., 2005.
4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. М., 1999.
5. Пушкарева Г., Политология, М., 2002.
6. Мальцев В., Основы политологии, М., 1998.

1.0304/B13	2.Իրավունքի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաքրք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:</p>		

Գասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ,
2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններու ունակություններ:

9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները,
2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը,
3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ,
2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում,
3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը,

գ. քննիչական փոխանցելի կարողություններ

1. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:

10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,

Բ1. իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,

Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ռեֆերատ
3. զեկուցում:

12. Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: **Թեմա 2.** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 3.** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 4.** Քրեական իրավունք: **Թեմա 5.** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 6.** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարա-դատություն, դատախազություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Միջազգային իրավունք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002:
2. Առաքելյան Ս., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006:
3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000:
4. Դիրանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999:
5. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001:
6. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
(ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐ)

1.0202/B14	2.Չբոսաշրջության հիմունքներ	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/0/4	
6.1-ին կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մասնագիտության բովանդակությանը, խնդիրներին, ուղղություններին, ներկայացվող պահանջներին: Բացահայտվում է սոցիալ-մշակութային ծառայություններ դերը և նշանակությունը զբոսաշրջության բնագավառում: Ուսումնասիրվում են սոցիալական պայմանների գնահատումը, մշակութային ծառայությունների տեսակները, զբոսաշրջության դերը և նշանակությունը հասարակական կյանքում:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու և թվարկելու մասնագիտության հետ կապված հասկացությունները օրենքները, մեթոդները, 2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու մասնագիտության տեսական և կիրառական կողմերը, 3. բացատրելու զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների դերը զբոսաշրջության զարգացման գործում: <p>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. համեմատելու, վերլուծելու և դասակարգելու զբոսաշրջային ծառայությունները, ենթակառուցվածքները, 2. կատարելու առաջարկություններ և կայացնելու որոշումներ, 3. մշակելու զբոսաշրջային փաթեթ, 4. կազմելու զբոսաշրջային երթուղի: <p>գ.ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու զբոսաշրջության տեսամեթոդաբանական ապարատը, 2. հիմնավորելու կայուն զբոսաշրջության առավելությունները, 3. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1.պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. բանավեճ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. 2 ընթացիկ քննություն, ընթացիկ ստուգում և եզրափակիչ քննություն 1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայքայը 0,5 է:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: **Թեմա 2.** Զբոսաշրջության տեսական հարցերը: **Թեմա 3.** Տարածքի զբոսաշրջային ռեսուրսները: **Թեմա 4.** Զբոսաշրջային շուկա, **Թեմա 5.** Զբոսաշրջության տարածքային կազմակերպումը, **Թեմա 6.** Զբոսաշրջության ինդուստրիան, **Թեմա 7.** Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեությունը, **Թեմա 8.** Զբոսաշրջային արտադրանք, **Թեմա 9.** Զբոսաշրջության կազմակերպումը և կառավարումը **Թեմա 10.** Անվտանգության և ապահովագրության իրականացումը զբոսաշրջության ոլորտում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Պոտոսյան Ա.Հ., Տուրիզմի հիմունքներ, Եր., 2016:
2. Кусков А., Джаладян Э., Основы туризма, Кнорус М. 2008.
3. Биржаков М., Введение в туризм, М. 2007.
4. Квартальнов В., Теория и практика туризма, М. 2003.
5. Энциклопедия туризма: справочник, Зорин И. В., Квартальнов В. А., М. 2003.
6. Сенин В.С., Организация международного туризма М. Финансы и статистика. 2005.

1.0202/B15	2.Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ձևավորման և զարգացման հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների հետազոտության մեթոդների մասին:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու և սահմանելու աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում «հասարակական աշխարհագրության» տեղը և դերը, 2. ներկայացնելու հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացում, 3. բացատրելու և մեկնաբանելու հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները և բաղադրիչները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու հասարակական աշխարհագրական հետազոտության և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման մեթոդները, 2. կատարելու սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում, 3. տեղայնացնելու մարդկության համամոլորակային ընդհանրական հիմնախնդիրները: <p><i>գ. ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. կատարելու առաջարկություններ, 3. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ: 		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, 		

<p>4. պրոբլեմային-որոնողական, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսվում է <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: 1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայը 0,5 է:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները՝ Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: Թեմա 2. Հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը: Թեմա 3. Հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: Թեմա 4. Հասարակական աշխարհագրության բաղադրիչները: Թեմա 5. Հասարակական աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: Թեմա 6. Սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում: Թեմա 7. Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները և հասարակական աշխարհագրության խնդիրները</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը   1. Ավագյան Ա., ՀՀ ընդերքի ռեսուրսները (աշխարհագրական վերլուծություն) Եր., 2000:   2. Պոտոսյան Ա., ՀՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր., 2022թ.:   3. Վալեյան Լ., Հասարակական աշխարհագրության ներածություն, Եր., 1999:   4. Վալեյան Լ, Հայկական ՍՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր., 1988:   5. Մելուքումյան Ս, Հայաստանի հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական աշխարհագրություն, Եր., 1999:   6. Սաուշկին Յու., Տնտեսական աշխարհագրության ներածություն, Եր. 1974:   7. Алисов Н., Хорев Б., Экономическая и социальная география мира. Общий обзор.-М., 2000.   8. Максаковский В., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.,005.   9. Гладкий Ю., Сухоруков В., Общая Экономическая и социальная география зарубежных стран., М.:2006.   10. Кусков А.С., Понукалин О.В., Социально-экономическая и политическая география мира и России.-М.,2005.   11. Лопатников Д., Экономическая география и регионалистика.-М.,2004.   12. Максаковский В., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005.   13. Социально-экономическая география зарубежных стран. Под ред. Вольского В.В.-М.:2005</p>

1. 0202/B16.	2. Մարդը և նրա պահանջմունքները	3.3 ECTS կրեդիտ
4. 3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6. 2-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ մարդու, նրա էության և պահանջմունքների, անհատի և հասարակության պահանջմունքների բավարարման մեթոդների, սերվիսի բովանդակության, անհրաժեշտության, գործնական նշանակության մասին:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i> 1. թվարկելու և նկարագրելու մարդու պահանջմունքները և դրանց բավարարման մեթոդները,</p>		

<p>2. մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտը և նրա առանձին բաղադրիչների դերն ու անհրաժեշտությունը մարդու պահանջմունքների բավարարման գործում,</p> <p>3. պլանավորելու սերվիսի ձեռնարկության գործունեությունը՝ ծառայությունների շուկայի ենթակառուցվածքի և սպառողի պահանջմունքների փոփոխություններով պայմանավորված, այդ թվում՝ սոցիալական քաղաքականության հաշվառմամբ:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. ընդունելու և հարգելու այլ ժողովրդների սովորություններն ու մշակույթը,</p> <p>2. իրականացնելու միջմշակութային հաղորդակցություն զբոսաշրջային ինդուստրիայում,</p> <p>3. գնահատելու իրապագա մասնագիտության սոցիալական ներքերը:</p> <p>գ. ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. աշխատելու թիմում,</p> <p>2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>3. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Բ2. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,</p> <p>Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա.</p> <p>Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման եռաբնույթի հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. դասախոսություններ,</p> <p>2. լսարանային ցուցադրություններ</p> <p>3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում,</p> <p>4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ,</p> <p>5. նախադեպերի վերլուծություն:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը 4 միավոր:
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Դասընթացի նպատակը, առարկան և խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ:</p> <p>Թեմա 2. Մարդը և նրա էությունը: Թեմա 3. Մարդու պահանջմունքները: Թեմա 4. Սերվիսը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման միջոց: Թեմա 5. Սերվիսի դերը, զարգացման նախադրյալները: Թեմա 6. Սերվիսային ծառայության որակը: Թեմա 7. Սերվիսային գործունեությունը որպես տնտեսության բաղկացուցիչ մաս: Թեմա 8. Սերվիսային գործունեության կապը աշխարհագրական և ժողովրդագրական գործոնների հետ: Թեմա 9. Սերվիսային գործունեությունը որպես մշակութի բաղկացուցիչ մաս: Սերվիսի ոլորտի կառավարումը: Թեմա 10. Զբոսաշրջությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման համակարգի բաղադրիչ: Թեմա 11. Սերվիսի դերը կայուն զարգացման մեջ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <p>1. Ավագյան Ա., Սերվիսագիտության հիմունքներ, Եր., 2017:</p> <p>2. Аванесова Г., Сервисная деятельность: Учебное пособие для студентов вузов. М.: Аспект Пресс, 2004.</p> <p>3. Коноплева А., Сервисология (Человек и его потребности), М.: 2008.</p> <p>4. Нюренбергер Л.Б. Сервисная деятельность., Новосибирск, 2008</p> <p>5. Человек и его потребности. Сервисология: Учебник /И.Н.Лукиянчук, О.А.Ульяновская., М., 2012.</p>

6. Романович Ж., Калачев С., Сервисная деятельность. Учебник, М.:2008.
 7. Свириденко Ю.П., Хмелев В.В. Сервисная деятельность в обслуживании населения., М., 2012 220с.

1.0202/B17	2. Երկրագիտություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/0/9	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ Երկիր մոլորակի և նրա աշխարհագրական թաղանթի ու նրա ոլորտների ձևավորման, զարգացման , նրանցում տեղի ունեցող բազմաթիվ բնական երևույթների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի, ինչպես նաև բնական երևույթներն ու օբյեկտները սպասարկման և ռեկրեացիոն նպատակներով օգտագործելու համար:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. թվարկելու բնական աշխարհագրության առանձին ոլորտներն ու նրանցում տեղի ունեցող երևույթները,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. բացատրելու մասնագիտության առանձնով աշխարհագրական կարևոր հասկացություններին, աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բնածին և մարդածին երևույթները,</p> <p>2. ստացած գիտելիքներն օգտագործելու հասարակական աշխարհագրություն առարկան ուսումնասիրելիս,</p> <p>գ. ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:</p>		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,</p> <p>Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. դասախոսություն 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. վերլուծական մեթոդ:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: 		
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտություն առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և կարևոր հասկացությունները: Թեմա 2՝ Հիմնական տվյալներ Երկիր մոլորակի մասին: Թեմա 3՝ Կողմնորոշում, եղանակները, ազիմուտ: Մասշտաբ, աշխարհագրական քարտեզ, տիպերը: Թեմա 4՝ Երկրի ձևը, մեծությունը: Երկրի օրական և տարեկան պտույտները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները: Թեմա 5՝ Աշխարհագրական թաղանթ, սահմանները, հիմնական հատկանիշները և լորտային կառուցվածքը: Թեմա 6՝ Քարոլորտ: Երկրի ռելիեֆը, հիմնական ձևերը: Լեռներ, հարթավայրեր: Թեմա 7՝ Մթնոլորտ, կազմը, կառուցվածքը: Եղանակ, կլիմա, դրանց ուսումնասիրությունների դերը սերվիսի և տուրիզմի զարգացման գործում: Թեմա 8՝</p>		

Ջրուրրտ, կազմը: Համաշխարհային օվկիանոս, մայրցամաքային ջրեր, դրանց դերը սպասարկման և տուրիզմի գործում: **Թեմա 9՝** Կենսոլորտ, կառուցվածքը: Երկրագնդի բուսական և կենդանական աշխարհը: Բնական զոնաներ: Բուսական և կենդանական աշխարհի դերը սպասարկման և տուրիզմի զարգացման ու կազմակերպման գործում: **Թեմա 10՝** Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը, փոխհարաբերությունները: Բնության և պահպանության հիմնախնդիրը:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Գաբրիելյան Հ., Երկիր մոլորակը և նրա աշխարհագրական թաղանթը, Եր., 1983:
2. Պողոսյան Վ., Ընդհանուր երկրագիտություն, Եր., 1999:
3. Մանասյան Մ.Գ., Աշխարհագրության ներածություն, Եր., 2012:
4. Максаковский В.П., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005
5. Шуккин И.С., Четырехязычный энциклопедический словарь терминов по физической географии. М., 1980

1.0304/B18	2.Հայ ազգագրություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, ճանաչողական նշանակությունը, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտելու հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի. ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու հայերի էթնոկենցաղամշակութային առանձնահատկությունները, 2. մեկնաբանելու կիրառելի հասկացությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու հայոց մշակույթի ավանդական և ժամանակակից դրսևորումները, 2. գնահատելու հայկական ավանդական մշակույթի դերը զբոսաշրջության մեջ, 3. ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ: <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատել տեղեկատվական աղբյուրների հետ, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը: Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ: Գ2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ: Գ4. Կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, 5. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 6. բանավեճ 		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.		

1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:
2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով:
Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
Մասնակցություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: **Թեմա 2.** Հայերի ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. երկրագործություն, անասնապահություն, տնայնագործություն և արհեստ, օժանդակ տնտեսաձևեր: **Թեմա 3.** Հայերի կենսապահովման մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. բնակավայր, բնակարան, տարագ և զարդարանք, ուտեստի համակարգ, փոխադրման և կապի միջոցներ: **Թեմա 4.** Հայերի սոցիոնորմատիվ մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. ընտանեկան կյանք, վարվելակարգ, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ, ամուսնություն և հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիարակություն, հուղարկավորություն և մեռելոց: **Թեմա 5.** Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. ժողովրդական տոնացույց, հավատալիքներ, ժողովրդական բանավոր ստեղծագործություն, ժողովրդական երգարվեստ և պարարվեստ:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Հայ ազգագրություն, Համառոտ ուրվագիծ, Վ. Հ. Բդոյան; Խմբ.՝ Պ.Մ.Մուրադյան, Կ. Վ. Սեդրոյան, Եր., 1974:
2. «Ազգագրական հանդես» պարբերական (I-XXVI հատորներ):
3. «Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն» պարբերական (I-XXIV հատորներ):
4. Ազգերի և ազգային կուլտուրաների զարգացման օրինաչափությունները, Հ. Գաբրիելյան, Եր., 1973:
5. Армяне-народы и культуры-Л.М.Варданян, Г.С.Сарксян, А.Е.Тер-Саркисянц, М.: Наука, 2012-649с.
6. Народы Кавказа, том 2, изд. С.П.Толстова, М.,1962.

1.0201/B19.	2.Տնտեսագիտություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/0/4	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:</p> <p>Գասընթացի խնդիրները.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար կատեգորիաները, օրինաչափությունները, կարգավորման սկզբունքները, ցուցանիշները: • ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները: • ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից, պաշտոնական վիճակագրական աղբյուրներից: • ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով: 		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Տնտեսագիտական բազային հասկացությունների, 2. Մպառողների և ապրանքատերերի վարքագծերի, 3. շուկայական մոդելները, 4. ռեսուրսների շուկաների և դրանց առանձնահատկությունների, 		

5. տնտեսական պարբերաշրջանների,
6. Մակրոտնտեսական ցուցանիշների,
7. Հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականության,
8. Վճարային հաշվեկշռի ու արժույթային կուրսերի վերաբերյալ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. տնտեսական իրավիճակները վերլուծելու,
2. տեսական գիտելիքները կիրառելու,
3. տնտեսագիտական տեղեկություններ ու փաստեր հավաքագրելու, վերլուծելու և առաջարկություններ մշակելու:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. իրականացնելու տնտեսագիտական վերլուծություններ,
2. աշխատելու թիմում:
3. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հետադարձ հաղորդակցվելու հանրության հետ:

10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա6. Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),

Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,

Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,

Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,
2. սեմինար պարապմունքներ,
3. քննարկում /բանավեճ,
4. համագործակցային աշխատանք,
5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցությունը՝ 3 միավոր:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսագիտության տեսության ընդհանուր խնդիրները և էլակետային հասկացությունները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: **Թեմա 4.** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախքերի տեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայական մոդելներ և շուկայական իշխանություն: Գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը մրցակցային շուկաներում և շուկայական իշխանության պայմաններում: **Թեմա 8.** Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տեսակները և առանձնահատկությունները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակարգը: Դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Աղաջանյան Հովսեփ, Տնտեսագիտության տեսություն: Ուս. Ձեռնարկ, Եր., 2021:
2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997:
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л., Флин Ш.М.Н.экономика. 18-ое изд., М., 2011.
4. Курс экономической теории. Учебник под ред. Проф.Чепурина М.Н., проф. Киселевой Е.А., М., 1999.

1.0202/B20.	2.Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14 /0/4	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:</p>		
<p>9.Գասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու ռեկրեացիոն գործունեության հիմնական հասկացությունները, 2. թվարկելու ռեկրեացիոն գործունեության տեսակները և հիմնավորելու ցիկլերի տեսությունը, 3. վերլուծության ենթարկելու ռեկրեացիոն ծառայությունների էությունն ու կազմակերպման առանձնահատկությունները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերելու ռեկրեացիոն ինդուստրիայի՝ որպես սնտեսական գործունեության ոլորտի էությունը, կառուցվածքը, կազմակերպման առանձնահատկություններն ու տեղը սնտեսության համակարգում, 2. զանազանելու կոնկրետ ռեկրեացիոն ծառայությունների (սանատոր-առողջարանային՝ կուրորտային, մարզական-վերականգնողական, բնակչության զանգվածային հանգիստ, ժամանց և այլն) կազմակերպման տեսական դրույթները,ունենալու դրանք գործնականում կիրառելու հմտություններ և կարողություններ: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ստեղծելու զբոսաշրջառեկրեացիոն նախագծեր, 2. աշխատելու թիմում: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 6. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ: 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: <p>1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		

2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:
Միավորների քայլը 0,5 է:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: **Թեմա 2.** Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: **Թեմա 3.** Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: **Թեմա 4.** Ռեկրեացիոն պահանջարկ: **Թեմա 5.** Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: **Թեմա 6.** Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: **Թեմա 7.** Ռեկրեացիոն շրջանացում, աշխարհի խոշոր շրջանները:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Квартальнов В.А., Средерченко В.К., Туризм социальный. Киев,1989.
2. Власов А.А., Туризм. (учеб.мед.пос.). М.,1977.
3. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т., Рекреационная география. М.,1981.
4. Азар В.И., Экономика и организация туризма. М., 1972.
5. Моргунов Б.П.,Туризм. М.,1978.
6. Ананев М.А., Основы международного туризма. М.,1978.
7. Экономика и организация международного туризма.М.,1984.
8. Гецевич Н.А., Основы экскурсоведения.(уч.пособ. для географов). Минск.,1988.
9. Квартальнов В.А., Современные концепции социального туризма, М., 1993.
10. Биржаков М.Б. Введение в туризм, С.П. 2005.

1.0202/B21	2.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	3.3 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/4/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հնարավորություններին սերվիսի և զբոսաշրջության ոլորտներում:		
9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների էությունն ու հիմնական առանձնահատկությունները, 2. թվարկելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսակները, 		
<i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 3. բացատրելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման տեսակները և ձևերը զբոսաշրջության ոլորտում 		
<i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու մասնագիտական համակարգչային ծրագրեր 2. կատարելու թիմային աշխատանք: 		
10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.		
<p>Բ1 իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,</p> <p>Բ2 կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, բացատրում, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. գործնական մեթոդներ, 		

<p>4. բանավեճ, 5. մտազրոհ, 6. ինքնուրույն աշխատանքների կատարում:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: <p>1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Միավորների քայքայ 0,5 է:</p>
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p><i>Թեմա 1՝</i> Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները սերվիսում դասընթացի ներածություն: <i>Թեմա 2՝</i> Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և տեղեկատվական սերվիս: <i>Թեմա 3՝</i> Տեղեկատվական համակարգեր: <i>Թեմա 4՝</i> Գլոբալ ամրագրման համակարգեր: <i>Թեմա 5՝</i> Մուլտիմեդիային տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: <i>Թեմա 6՝</i> Կառավարման տեղեկատվական համակարգեր: <i>Թեմա 7՝</i> Զբոսաշրջային վիրտուալ համակեցություն: <i>Թեմա 8՝</i> Էլեկտրոնային կոմերցիան զբոսաշրջությունում: <i>Թեմա 9՝</i> Աշխարհատեղեկատվական համակարգերը զբոսաշրջությունում: <i>Թեմա 10՝</i> Տեղեկատվական համակարգերի կիրառումը հյուրանոցային համալիրի կառավարման պրոցեսում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս., Խաչոյան Լ., Իսպիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն., Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2012: 2. А.Тихомиров, Прокди А.К., Колосков П.В., Клендрова И.А. и др., MicrosoftOffice 2007, Наука и Техника, Эл. Книга, 2008.

1.0202/B22.	2.Զբոսաշրջային երկրագրություն	3.5 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.16/08	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ տալ տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից համալիրային երկրագրական վերլուծության մեթոդաբանության և տեսության վերաբերյալ:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու և սահմանելու համալիրային երկրագրության հիմնական ուղղություններն ու բաղադրիչները, վերլուծության հիմնական մեթոդները, 2. մեկնաբանելու համալիրային երկրագրության հիմնական բաղադրիչների հատկանիշներն ու փոխադարձ կապերը, 3. թվարկել զբոսաշրջային երկրագրության հիմնական գործառույթները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից, 2. կատարելու զբոսաշրջային դեստինացիայի համալիր երկրագրական նկարագրություն: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ընդհանրացնել զբոսաշրջության վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, լուծել խնդիրներ: 		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

- Ա3.**բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,
- Ա5.**գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,
- Գ2.**կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծելու խնդիրներ:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. սեմինար պարապմունքներ,
3. գննական մեթոդներ
4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում,
5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ
6. բանավեճ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Նախատեսվում է

- ✓ **2 ընթացիկ քննություն**՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր:
- ✓ **Ինքնուրույն աշխատանք**՝ առավելագույնը 8 միավոր:
- ✓ **Ընթացիկ ստուգումներ**՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր:

1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

- ✓ Միավորների քայլը 0,5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Դասընթացի առարկան, նպատակը և խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ:
Թեմա 2.Զբոսաշրջային կենտրոնների և հոսքերի հայեցակարգը: **Թեմա 3.** Տուրիստական երկրագրության աշխարհագրական էությունը: **Թեմա 4.** Տուրիստական երկրագրության գործառնությունները, հիմնախնդիրները, գործնական նշանակությունը: **Թեմա 5.** Տուրիստական երկրագրությունը և տուրիզմը: **Թեմա 6.** Տուրիստական երկրագրության վերլուծության սխեմաները: **Թեմա 7.** Տուրիստական երկրագրական հիմնական բաղադրիչները /աշխարհագրական դիրք, բնություն՝ մակերևույթ, կլիմա, ջրեր, բնական զոնաներ, երկրի պատմությունը, բնակչություն, մշակույթ, արվեստ, տնտեսություն, ավանդույթներն այլև/, դրանց տուրիստական հնարավորությունների գնահատումը: **Թեմա 8.**Տարածքը և շրջակա միջավայրը:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Վալեսյան Լ., Հասարակական աշխարհագրության ներածություն. Եր., 1999
2. ԳրիգորյանՎ., ՀովհաննիսյանԳ., ՍամվելյանՆ. Զբոսաշրջության աշխարհագրություն, Ե., 2021,370 էջ
3. Машбиц Ю.Г., Основы страноведения. М. 1999г.
4. Мироненко Н.С., Страноведение. М. 2001.
5. Сапожникова Е.Н. Страноведение. Теория и методика туристского изучения стран., М. 2004
6. Лагутина М.Л. Мир регионов в мировой системе XXI века., СПб., 2016.
7. Большаник П.В. Туристское страноведение, М., 2017.
8. Иванова М.В. Введение в регионоведение, Томск, 2008.
9. Метельникова Н.С. Страноведение. Томск. 2005.
10. Родоман Б.Б., Введение в социальную географию. М. 1993.
11. Социальная география СССР. Л., 1984.
12. Джонстон Р., География и географы (пер. англ.) Очер. Развития. Англо-американской социальной географии. М. 1987.

1.0202/B23	2.Հյուրընկալության ինդուստրիա	3. 5 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.16/8/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ հյուրընկալության ինդուստրիայի վերաբերյալ, ձևավորելու կայուն գիտելիքներ հյուրընկալության առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության, մեխանիզմի վերաբերյալ:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու հյուրընկալությունը որպես բազմաբովանդակ գործունեություն, 2. թվարկելու հյուրընկալության ինդուստրիայի բաղադրիչները, զարգացման փուլերը, 3. հիմնավորելու հյուրընկալության բաղադրիչները ըստ առաջնահերթության: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գնահատելու հյուրընկալության չափորոշիչները գործնականում, 2. իրականացնելու հյուրընկալության ոլորտի առանձին բաղադրիչների համակողմանի ուսումնասիրություն, 3. կիրառելու ստացած գիտելիքները հյուրընկալությունը արդյունավետ կազմակերպելու համար: <p><i>գ.ընդհանրական/հոփանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը 2. աշխատելու թիմում: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գործնական աշխատանք, 4. բանավեճ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ 1-ին ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը 4 միավոր արժեքով 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը 4 միավոր արժեքով ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 3 միավոր արժեքով Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1.Հյուրընկալության ինդուստրիայի էությունը, դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հյուրընկալության ինդուստրիայի զարգացման փուլերը: Թեմա 3. Հյուրանոցային ինդուստրիա: Թեմա 4. Սննդի ինդուստրիա: Թեմա 5. Չվարճանքի ինդուստրիա: Թեմա 6. Տրանսպորտային ծառայությունների դերը հյուրընկալության մեջ:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елканова Д.И. и другие, Основы индустрии гостепримства, Учебное пособие, М., Дашков и Ко, 2010. 2. Волков Ю.Ф., Введение в гостиничный и туристической бизнеса, Ростов 2003. 3. Корнахова В.К., Караковская Т.А., Сервисная деятельность, М. 2006. 4. Лорер Э., Сервис по королевски, Уроки ресторанного дела от Чарль Тротера, М. 2006. 		

1.0202/B24	2.Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	3. 5 ECTSկրեդիտ
4.4.5 Ժամ/շաբ.	5.14/0/4	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, ավանդույթների ու սովորույթների, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մեթոդներին և հիմնական հասկացություններին, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրություն գիտության հիմունքներին, հիմնական հասկացություններին, ուսանողների մոտ ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարատեսակ մեթոդների և եղանակների կիրառման համար:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, 2. մեկնաբանելու տեսությունները և մեթոդաբանական հարցերը 3. ներկայացնելու բնակչության սոցիալական կառուցվածքը, աշխատանքային ռեսուրսները և դրանց դերը զբոսաշրջության զարգացման մեջ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու և գնահատելու բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթներն ու գործընթացները, դրանց ցուցանիշները, 2. վերլուծելու բնակավայրերի և բնակչության տարածքային կազմակերպման գործոնները, սկզբունքներն ու օրինաչափությունները, 3. վերլուծելու տարաբնակեցման ժամանակակից ձևերը, զարգացման միտումները: 4. իրականացնելու տարբեր կարգի տարածաշրջանների բնակչության համալիր աշխարհագրական վերլուծություն: <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ բնակավայրերի տարածքային կազմակերպման հիմնախնդիրների շուրջ, 2. կատարելու թիմային աշխատանք: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները</p> <p>Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),</p> <p>Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. բանավեճ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		

<p>2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայքայը 0,5 է:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները: Թեմա 2. Աշխարհի բնակչությունը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: Թեմա 3. Բնակչության վերարտադրությունը: Թեմա 4. Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: Թեմա 5. Բնակչության ռասայական կազմը: Թեմա 6. Բնակչության ազգային կազմը: Թեմա 7. Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: Թեմա 8. Բնակչության միգրացիան: Թեմա 9. Բնակչության տեղաբաշխումը: Թեմա 10. Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը, քաղաքային և գյուղական տարաբնակեցում: Թեմա 11. Ուրբանացում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մանասյան Մ., Մարգարյան Ռ., Աշխարհի բնակչությունը, Եր., 2004: 2. Ковалев С., Ковальская А., География населения ССР М, 1980. 3. Перцик Е., Города мира. География мировой урбанизации. М., 1994. 4. Скопин А., Территориальная организация населения. М. 2004 5. Шувалов Е., География населения. М., 1985. 6. Ягельский А., География населения. М., 1980.

1.0304/B25.	2.Թանգարանագիտություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 Ժամ/շաբ.	5.9/0/9	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին հաղորդել տեսական գիտելիքներ թանգարանագիտության վերաբերյալ, ներկայացնել թանգարանագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները, թանգարանների գործունեությունը:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու թանգարանների ձևավորման պատմությունը, 2. ներկայացնելու ժամանակակից թանգարանները և դրանց դերը զբոսաշրջության մեջ, 3. մեկնաբանելու թանգարանների գործունեությունը մշակութային արժեքների հավաքման, պահպանման, հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու և սերունդներին փոխանցելու գործում, 4. ներկայացնելու թանգարանային գործում կիրառելի հասկացությունները 5. ներկայացնելու թանգարանային գործի կազմակերպումը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կողմնորոշվելու թանգարանային բազմազանության մեջ, 2. կիրառելու թանգարանային միջավայրում գործնական հմտություններ 3. օգտագործելու նորագույն տեխնոլոգիաներ ու մեթոդներ, 4. ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորելու մշակութային և պատմական հիշողություն 2. աշխատելու տեղեկատվական աղբյուրների հետ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p>		

<p>Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:</p> <p>Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Գ2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:</p> <p>Գ4. Կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի ցուցադրմամբ, 2. տեսանյութերի դիտում, 3. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. տեսասահիկների ստեղծում, 6. փոքր խմբային նախագիծ:
<p>12. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան: Թեմա 2. Թանգարանների ձևավորման պատմությունը: Թեմա 3. Թանգարանների դասակարգումը: Թեմա 4. Թանգարանի կառավարում: Թեմա 5. Թանգարանի աշխատակազմը և նրանց մասնագիտական վարքագիծը: Թեմա 6. Թանգարանային ֆոնդեր, թանգարանային հավաքածուների համալրում և պահպանում: Թեմա 7. Այցելուների սպասարկում, առաջարկվող ծրագրեր, գովազդ և հասարակության հետ կապեր: Թեմա 8. Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառությունը թանգարաններում:</p>
<p>13. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Մասնակցություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պիկիչյան Հ., Հարոյան Մ., Գրիգորյան Ա., Թանգարանային մենեջմենթ և մարքեթինգ, Էդիտորիալ, Եր., 2007: 2. «Ճառանգություն» հասարակական կազմակերպություն, ԻԿՕՄ-ի մասնագիտական վարքագծի կանոնագիրք, Եր. 2003: 3. Юренева Т., Музееведение: Учебник для студентов гуманитарных вузов Академический проект, М. 2004. 4. Шляхтина Л., Основы музейного дела: теория и практика. (Учебное пособие для студ.вузов), Высшая школа М. 2009. 5. Сотникова С., Музеология., Пособие для ВУЗов Дрофа, М. 2007. 3. Ред. Шулепова Э, Основы музееведения., Учебное пособие Эдиториал УРСС М., 2005.

1.0201/B26.	2.Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/4/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնելու օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին:</p>		
<p>9. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նկարագրելու վիճակագրության մեթոդը և խնդիրները, 2. կատարելու վիճակագրական ամփոփում, խմբավորումներ, 		

<p>3. կազմելու աղյուսակներ:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. ինքնուրույն հավաքելու, ամփոփելու և վերլուծելու տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ,</p> <p>2. թիմում աշխատելու:</p>
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,</p> <p>2. գործնական պարապմունքներ,</p> <p>3. ինքնուրույն աշխատանքներ,</p> <p>4. քննարկում /բանավեճ,</p> <p>5. համագործակցային աշխատանք:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն՝ առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: <p>Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր:</p> <p>1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Միավորների քայքայը 0,5 է:</p>
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: Թեմա 2. Վիճակագրական դիտարկումներ: Թեմա 3. Վիճակագրական ամփոփում, աղյուսակներ, խմբավորումներ: Թեմա 4. Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: Թեմա 5. Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: Թեմա 6. Միջին մեծություններ: Թեմա 7. Վարիացիայի ցուցանիշները: Թեմա 8. Ընտրանքային դիտարկում: Թեմա 9. Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: Թեմա 10. Ինդեքսներ, ինդեքսային մեթոդ: Թեմա 11. Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը.</p> <p>1. Կոնստանդյան Ա., Ֆահրադյան Մ., Վիճակագրության ընդհանուր տեսության խնդիրների ժողովածու, Եր., 1986:</p> <p>2. Հովհաննիսյան Հ., Ֆահրադյան Մ., Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2000.</p> <p>3. Կոզլով Վ., Էռլիխ Յա., Դոլգուշևսկի Ֆ., Պոլուշին Պ., Վիճակագրության ընդհանուր տեսություն, Եր., 1982:</p> <p>4. Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը, ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն, Տեղեկատվական-վերլուծական գեկույց, Եր., 2001:</p> <p>5. Հայաստանի ազգային հաշիվները, Աղյուսակներ, մեթոդաբանություն, վիճակագրության պետական ռեգիստրի և վերլուծության նախարարություն, Եր., 2000:</p> <p>6. Елисеєва И.И., Общая теория статистики: учебник для вузов / И.И. Елисеєва, М.М. Юзбашев;</p>

под ред. И.И. Елисейевой. – М.: Финансы и статистика, 2009.

7. Ефимова М.Р., Практикум по общей теории статистики: учебное пособие для вузов / М.Р. Ефимова и др. – М.: Финансы и статистика, 2007.

8. Мелкумов Я.С., Социально-экономическая статистика: учебно-методическое пособие. – М.: ИМПЭ-ПАБЛИШ, 2007.

9. Общая теория статистики: Статистическая методология в изучении коммерческой деятельности: учебник для вузов / О.Э. Башина и др.; под ред. О.Э. Башиной, А.А. Спирина. - М.: Финансы и статистика, 2008.

1.0202/B27.	2.Գործարար շփումների էթիկա	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/9/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության մասնագիտական և ընդհանրապես գործարար շփումների էթիկային և սովորեցնել գործնական շփման հմտություններ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու զբոսաշրջության և այլ ոլորտներում էթիկայի դրսևորման ձևերը, գործնական պահվածքի կանոններն ու մոդելները, թվարկելու սերվիսային գործունեության մշակույթի առանձնահատկությունները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> իրեն մասնագիտորեն դրսևորելու զբոսաշրջային և հարակից բիզնես միջավայրերում, գործնականում կիրառելու զբոսաշրջիկների հետ փոխհարաբերությունների կանոնները, արդյունավետ ղեկավարելու զբոսաշրջային ձեռնարկություն: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> մասնագիտական էթիկայի նորմերը պահպանելու: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա,</p> <p>Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, սեմինար պարապմունք, դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, գործնական մեթոդներ, բանավեճ: 		
<p>12.Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները</p> <p>Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր:</p> <p>Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Դասընթացի ներածություն: Էթիկան որպես գիտություն:Թեմա 2.Գործարար էթիկայի հիմունքները որպես էթիկայի առանձին տեսակ: Թեմա 3. Հաղորդակցման էությունը, տեսակները, դերը, բնույթը և դասակարգումը: Թեմա 4.Մարդկային հաղորդակցության</p>		

առանձնահատկությունները: **Թեմա 5.** Միջանձնային շփումը, դրա տեսակները և գործառույթները: **Թեմա 6.** Սերվիսային գործունեության մասնագիտական-էթիկական բաղադրիչը: **Թեմա 7.** Դիվանագիտական էթիկա: Բանակցելու արվեստը: **Թեմա 8.** Լրագրողական էթիկա: **Թեմա 9.** Մեդիագրագիտություն: Համացանցային (հեռահաղորդակցական) էթիկա: **Թեմա 10.** Կոնֆլիկտները և դրանց լուծման ուղիները: **Թեմա 11.** Միջմշակութային հաղորդակցության առանձնահատկությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношение потребителем. М., 2002.
2. Ханвер К., Управление и организации в сфере услуг, Питер, 2002.
3. Иленков А.П., Специфики и направления сервисном продуктах. М., 2000.
4. Գավին Քենեդի, Ինչպես բանակցել. Եր., 2009:

1.0202/B28.	2. Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/0/4	
6.9-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ ՀՀ-ում առավել մեծ պահանջարկ վայելող զբոսաշրջային փաթեթներում ընդգրկված բնության և պատմաճարտարապետական հուշարձանների և զբոսաշրջային երթուղիներում դրանց ընդգրկման սկզբունքների վերաբերյալ:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների աշխարհագրությունը, 2. բացատրելու հանրապետության բնության հուշարձանների ծագումն ու երկրաբանական առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու պատմաճարտարապետական հուշարձանների ստեղծման պատմությունը և նրանց հետ կապված ավանդապատումները, 		
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների տիպերը, 2. հետազոտելու և բացահայտելու նոր հուշարձաններ, 3. գնահատելու և գովազդելու ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները, 4. ցուցակագրելու, նկարելու և քարտեզավորելու իր բնակավայրի հուշարձանները, 5. գնահատելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների դերը զբոսաշրջության մեջ, 		
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները: 		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p>		
<p>Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,</p>		
<p>Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p>		
<p>Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. հետազոտական մեթոդ, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդ 		

6. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ **ինքնուրույն աշխատանք՝ 8** միավոր

ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր

եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր:

- ✓ Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, նպատակը, խնդիրները, գիտելիքի աղբյուրները, կապն այլ դասընթացների հետ: **Թեմա 2.** Դասընթացի հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 3.** Աշխարհագրական միջավայրի տարրերի ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա: **Թեմա 4.** Բնական և պատմամշակութային հուշարձանների խմբերը, տարատեսակները: **Թեմա 5.** ՀՀ բնական հուշարձանները, դրանց զբոսաշրջային նշանակությունը, պահպանությունը: **Թեմա 6.** ՀՀ հատուկ պահպանվող տարածքները որպես բնության հուշարձաններ, դրանց նշանակությունը զբոսաշրջության (ճանաչողական, էկոլոգիական և այլն) զարգացման գործում **Թեմա 7.** ՀՀ պատմամշակութային հուշարձանները, դրանց զբոսաշրջային նշանակությունը, պահպանությունը: **Թեմա 8.** Հայաստանը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի նյութական ժառանգությունում: **Թեմա 8.** ՀՀ մարզերի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները: **Թեմա 9.** Երևան քաղաքի և ՀՀ մարզկենտրոնների բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Մանասյան Մ., Սայադյան Հ. Հայաստանի աշխարհագրություն, Ե., 2016
2. Հայկական ՍՍՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն, պատասխանատու խմբագիր Ա. Բաղդասարյան, Ե., 1971
3. Էլարյան Ի., Աղստևի հովտի պահպանության և կուլտուրայի հուշարձանները, Երևան, 1978
4. Թորոմանյան Թ., Ջվարթնոց, Երևան, 1978
5. Հասարթյան Մ., Սյունիքի 17-18-րդ դարերի ճարտարապետական համալիրները, Երևան 1973
6. Հարությունյան Վ., Հայկական ճարտարապետության պատմության, Հայաստան, Երևան, 1992
7. Թորոմանյան Թ., Նյութերի հայկական ճարտարապետության պատմության, հ1-2, 1942, 1948
8. Մնացականյան Մ., Երևանը և նրա շրջակայքը: Երևան, 1971
9. Ավետիսյան Կ., Հայրենագիտական էտյուդներ, Երևան, 1979
10. Մարության Ս., Ավանի տաճարը և համանման հուշարձանները: Երևան, 1976
11. <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=83313>
12. https://hy.wikipedia.org/wiki/%D4%B5%D6%80%D5%AF%D6%80%D5%A1%D5%A2%D5%A1%D5%B6%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6_%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80
13. https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D5%A1%D5%BD%D5%BF%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%BA%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D6%87_%D5%B4%D5%B7%D5%A1%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%B5%D5%A9%D5%AB_%D5%A1%D5%B6%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%AA_%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D6%81%D5%A1%D5%B6%D5%AF
14. <https://www.armgeo.am/naturalmonuments/>
15. https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D5%A1%D5%BD%D5%BF%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%A2%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D5%B0%D5%A1%D5%BF%D5%B8%D6%82%D5%AF_%D5%BA%D5%A1%D5%B0%D5%BA%D5%A1%D5%B6%D5%BE%D5%B8%D5%B2_%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A1%D5%AE%D6%84%D5%B

6%D5%A5%D6%80

16.<https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=29624>

17.<https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=38019>

18.[https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6_%D5%BE%D5%A1%D6%80%D5%B9%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6_%D5%B7%D6%80%D5%BB%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%BA%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D6%87_%D5%B4%D5%B7%D5%A1%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%B5%D5%A9%D5%AB_%D5%A1%D5%B6%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%AA_%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D6%81%D5%A1%D5%B6%D5%AF_\(%D4%B5%D6%80%D6%87%D5%A1%D5%B6\)](https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D6%87_%D5%BF%D5%A5%D5%BD%D5%A1%D6%80%D5%AA%D5%A1%D5%B6_%D5%BE%D5%A1%D5%B5%D6%80%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D5%B4%D5%AB%D5%BB%D5%A1%D5%A6%D5%A3%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6_%D6%85%D6%80)

19.<https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6>

20.[https://hy.wikipedia.org/wiki/%D4%BF%D5%A5%D5%B6%D5%BF%D6%80%D5%B8%D5%B6_%D5%BE%D5%A1%D6%80%D5%B9%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6_%D5%B7%D6%80%D5%BB%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%BA%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D6%87_%D5%B4%D5%B7%D5%A1%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%B5%D5%A9%D5%AB_%D5%A1%D5%B6%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%AA_%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D6%81%D5%A1%D5%B6%D5%AF_\(%D4%B5%D6%80%D6%87%D5%A1%D5%B6\)](https://hy.wikipedia.org/wiki/%D4%BF%D5%A5%D5%B6%D5%BF%D6%80%D5%B8%D5%B6_%D5%BE%D5%A1%D6%80%D5%B9%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6_%D5%B7%D6%80%D5%BB%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%BA%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D6%87_%D5%B4%D5%B7%D5%A1%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%B5%D5%A9%D5%AB_%D5%A1%D5%B6%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%AA_%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D6%81%D5%A1%D5%B6%D5%AF_(%D4%B5%D6%80%D6%87%D5%A1%D5%B6))

22www.armenianmonuments

23www.geoteam.am

1.0202/B29	2.Չբոսաշրջության աշխարհագրություն	3.5 ECTS կրեդիտ
4.6. ժամ/շաբ.	5.16/0/8	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ձևավորել և զարգացնել աշխարհի տարածաշրջաններում և երկրներում զբոսաշրջության զարգացման օրենքները հասկանալու և այդ գիտելիքները մասնագիտական գործունեության մեջ օգտագործելու կարողունակություններ:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնայություն</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ներկայացնել զբոսաշրջության զարգացման վրա աշխարհագրական գործոնների ազդեցության առանձնահատկությունները, ✓ ներկայացնել շրջանացման հիմունքները, ✓ բացատրել տուրիստական խոշոր շրջաններում զբոսաշրջային ռեսուրսների տեղաբաշխման հիմնական օրինաչափությունները, ✓ ներկայացնել զբոսաշրջային խոշոր կենտրոնների աշխարհագրությունը և դրանց զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների առանձնահատկությունները, ✓ իմանալ տարածաշրջանային ուսումնասիրությունների, տուրիստական ռեսուրսների աշխարհագրության և տարածաշրջանային ուսումնասիրությունների վերաբերյալ տեղեկատու և տեղեկատվական նյութերի հետ աշխատանքի մեթոդիկան: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ գնահատել աշխարհագրական գործոնների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա աշխարհի տարբեր տարածաշրջաններում, ✓ աշխատել երկրի ուսումնասիրությունների, զբոսաշրջության ռեսուրսների աշխարհագրության և կրոնագիտության, զբոսաշրջության ռեսուրսների աշխարհագրության և կրոնագիտության վերաբերյալ տեղեկատու և տեղեկատվական նյութերի հետ. ✓ հավաքել տեղեկատվություն զբոսաշրջային արդի կենտրոնների ենթակառուցվածքի, տեսարժան վայրերի, սահմանների հատման կանոնների և աշխարհի տարբեր շրջաններում զբոսաշրջության կազմակերպման առանձնահատկությունների մասին <p>գ. քննհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, ✓ աշխատելու թիմում
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),</p> <p>Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ խոսքային մեթոդներ, ✓ լսարանային ցուցադրություններ, ✓ գործնական մեթոդներ, ✓ պրոբլեմային-դրոնողական մեթոդ, ✓ հետազոտական մեթոդ, ✓ բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Նախատեսվում է</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: ✓ Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր:
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Զբոսաշրջության աշխարհագրությունը որպես գիտություն. օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ: Դասընթացի հիմնական հասկացությունները: Թեմա 2. Զբոսաշրջության տարածքային զարգացման վրա ազդող գործոնները: Թեմա 3. Տարածքի զբոսա-ռեկրեացիոն պոտենցիալը և դրա գնահատման մեթոդները: Թեմա 4. Զբոսաշրջության աշխարհագրության հետազոտությունների ժամանակակից մեթոդները: Թեմա 5. Աշխարհի զբոսաշրջային հոսքերի աշխարհագրությունը: Թեմա 6. Զբոսա-ռեկրեացիոն շրջանացում և շրջաններ: Թեմա 7. Զբոսաշրջության զարգացումն աշխարհի տարածաշրջաններում և երկրներում, կայուն տուրիզմը դրանցում: Թեմա 8. Զբոսաշրջության տարածքային կազմակերպման ժամանակակից ձևերը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գրիգորյան Վ., Հովհաննիսյան Գ., Սամվելյան Ն. Զբոսաշրջության աշխարհագրություն, Եր. 2021 թ.: 2. Վալեյան Լ., Աշխարհագրության ներածություն, Եր., 1999: 3. Ալեքսանյան Գ., Սերվիսի հետազոտության մեթոդները, Եր., 2018: 4. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները, մեթոդական ցուցումներ /Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Ս., Մալխասյան Մ., Եր., 2014: 5. Кружалин В.И. География туризма М., 2014. 6. Крыстев В.К., Адамова Р.А. Учебно-методический комплекс по дисциплине «География туризма», М., 2013. 7. Самарина И.А. Учебно-методический комплекс дисциплины «География туризма», Пушкино, 2012. 8. Ердавлетов С.Р. География туризма. Алматы., М., 2000. 9. Кузик С.П. География туризма. Киев., 2011. 10. Ковынева Л. В. Региональный туризм. Хабаровск., 2005. 11. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Туристский терминологический словарь.- М;

1.0202/B30	2."ՀԲ" Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.10/4/4	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել զբոսաշրջության ոլորտում գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությանն ու մեթոդներին և սովորեցնել ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելու հնարները:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> վերարտադրելու գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությունը, թվարկելու զբոսաշրջության ոլորտում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար կիրառվող մեթոդները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> օգտագործելու համագիտական և նեղ գիտական մեթոդներ մասնագիտական կիրառական վերլուծություններ և ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար, մասնագիտորեն վերլուծելու և գնահատելու զբոսաշրջության ոլորտը, <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, աշխատելու թիմում 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> խոսքային մեթոդներ, լսարանային ցուցադրություններ, գործնական մեթոդներ, պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, հետազոտական մեթոդ, բանավեճ: 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: ✓ Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: 		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ դասընթացի ներածություն Թեմա 2. Զբոսաշրջության հետազոտության տեսա-մեթոդաբանական շրջանակները: Թեմա 3. Զբոսաշրջության հետազոտություններում կիրառվող համագիտական էմպիրիկ մեթոդներ (դիտարկման, գիտափորձի, համեմատման, համանմանության, չափման, նկարագրման): Թեմա 4. Զբոսաշրջության հետազոտություններում կիրառվող համագիտական տեսական մեթոդներ (պատմական, համակարգային մոտեցման, մոդելավորման, մաթեմատիկական, վերլուծության, համադրման): Թեմա 5. Զբոսաշրջության հետազոտություններում կիրառվող ինֆորմացիայի ստացման կոնկրետ (մասնավոր) գիտական և միջգիտական մեթոդներ (հարցումների, քարտեզագրման, վիճակագրական): Թեմա 6. Զբոսաշրջության հետազոտություններում ստացված ինֆորմացիայի մշակման մեթոդներ (դասակարգման,</p>		

գնահատման, գրաֆիկական, SWOT վերլուծության): **Թանա 7.** Հետազոտական աշխատանքների կատարմանը ներկայացվող պահանջները (ըստ նորմատիվային և կանոնակարգիչ փաստաթղթերի): **Թանա 8.** Հետազոտական աշխատանքների ներկայացման ձևերը: Ցուցադրության ներկայացման կանոնները:

13. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Վալեյան Լ., Աշխարհագրական գիտությունների մեթոդաբանական և տեսական հիմունքները, Եր., 2004 :
2. Վալեյան Լ., Աշխարհագրության ներածություն, Եր., 1999:
3. Ալեքսանյան Գ., Սերվիսի հետազոտության մեթոդները, Եր., 2018:
4. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ /Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխասյան Մ., Եր., 2014:
5. Ղազարյան Ա. Գիտական հետազոտության մեթոդաբանական առանձնահատկությունները, Եր., 2015:
6. Հովհաննիսյան Հ., Ինչպես գրել գիտական աշխատանք պատմությունից, Եր., 2014 :
7. Баскаков А.Я., Туленков Н.В., Методология научного исследования, К., МАУП, 2004.
8. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация. Методика написания, правила оформления и процедура защиты. М., 1999.

1.0201/B31.	2.Զբոսաշրջության մենեջմենթ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 Ժամ/շաբ.	5.10/4/4	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենթի համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ զբոսաշրջության ոլորտի հիմնախնդիրների արդյունավետ կառավարման համար:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու կառավարման էությունը, դրա ոլորտները, ձևերն ու գործիքները, 2. ներկայացնելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները, դրանց առանձնահատկությունները և խնդիրները, 3. բացատրելու և հիմնավորելու մենեջմենթի արդյունավետ կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու աշխատանքի կազմակերպման վերաբերյալ գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում, 2. տիրապետելու կառավարման մեթոդներին, սկզբունքներին և տեխնոլոգիաներին, 3. մշակելու կազմակերպչական և կառավարչական ռացիոնալ արդյունավետ որոշումների համակարգ: <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու ՀՀ զբոսաշրջային շուկայում գործող ձեռնարկությունների առանձնահատկությունները, զարգացման միտումները, 2. ներդնելու զբոսաշրջության կառավարման ինովացիոն մոտեցումներ, 3. աշխատելու թիմում և արդյունավետ օգտագործելու սեփական գիտելիքները՝ թիմային արդյունքի հասնելու նպատակով: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1.իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2.իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում,</p>		

<p>նախագծերի կազմում և մոդելավորում,</p> <p>Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,</p> <p>Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, բացատրում, պատմում, 2. սեմինար պարապմունք, 3. թիմային և անհատական ինքնուրույն առաջադրանքների կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով ընթացիկ ստուգումներ՝ 6 միավոր առավելագույն արժեքով եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Շուկայական տնտեսությունը և մենեջմենթը: Թեմա 2.Զբոսաշրջության ոլորտում բիզնեսի ներքին և արտաքին միջավայրը: Թեմա 3 Զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները և խնդիրները: Թեմա 4 Մենեջմենթի գործառնությունները զբոսաշրջության ոլորտում :Թեմա 5 Մարքեթինգը զբոսաշրջության ոլորտում : Թեմա 6. Հաղորդակցությունների համակարգը զբոսաշրջային ձեռնարկություններում: Թեմա 7. Արտաքին կապերը և մենեջմենթի հնարավորությունները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 8. Որակը և մենեջերի աշխատանքը: Թեմա 9.Զբոսաշրջության ոլորտում որոշումների ընդունման մեթոդները: Թեմա 10. Կոնֆլիկտների կառավարումը զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 11.Մենեջերի ինովացիոն ծրագիրը: Թեմա 12.Կառավարման ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 13. Ռիսկ-մենեջմենթ: Թեմա 14 Հակաճգնաժամային կառավարումը զբոսաշրջության ոլորտում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уткин Э.А., Бутова Т.Б. Менеджмент. М., 2002. 2. Менеджмент социальной работы. Учебное пособие. Под ред. Е.И.Комарова, А.И.Войтенко, М., 2001. 3. Медведева Г., Этика социальной работы. Учебное пособие, М.,2002. 4. Саак А., Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. Учебное пособие, М., 2006.

1.0202/B32.	2."ՀԲ" Հայաստանի աշխարհագրություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 Ժամ/շաբ.	5.10/4/4	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման մասին տեսական ու գործնական գիտելիքներ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու ՀՀ բնական պայմանները, 2. թվարկելու և դասակարգելու ՀՀ ռեսուրսները, 3. ներկայացնելու ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը, 4. պարզաբանելու ՀՀ առանձին տարածաշրջանների տնտեսության ճյուղային և տարածքային 		

<p>կառացվածքը, հիմնախնդիրները և զարգացման միտումները,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պարզաբանելու ՀՀ-ում առկա հիմնախնդիրները և տալու լուծման ուղղիներ, 2. վերլուծելու և գնահատելու ՀՀ բնական պայմանները, ռեսուրսները և տալ դրանց գնահատականը զբոսաշրջության տեսանկյունից, 3. կատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ տնտեսության զարգացման, տեղաբաշխման հիմնախնդիրներ շուրջ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,</p> <p>Ա5. Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 6. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>1- ին ընթացիկ քննությունը գրավոր է: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>2- րդ ընթացիկ քննությունը հետազոտական աշխատանքի պաշտպանությունն է:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. ՀՀ տարածքը, սահմանները, աշխարհագրական դիրքը, վարչատարածքային կառուցվածքը: ՀՀ բնական պայմանները և ռեսուրսները: Թեմա 2. Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատա-կանը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: Թեմա 4. Բնակչությունը: Հայերը աշխարհում: Թեմա 5. Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսությունը և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: Թեմա 6. ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: Թեմա 7. Հանրապետության սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: Թեմա 8. ՀՀ-ն միջազգային տրիգլի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում: Թեմա 9. ՀՀ մարզերի համառոտ բնութագիրը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վալեյան Լ., Հայկական ՄՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր., 1988: 2. Հակոբյան Թ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Եր., 2007: 3. Մակարյան Ա., Հախվերդյան Դ., Նազարյան Գ., Հայաստանը միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համակարգում, Եր., 2002: 4. Հայկական ՄՍՀ աշխարհագրական ատլաս, Մ., 1976: 5. Խոջաբեկյան Վ., Հայաստանի բնակչությունը և նրա զբաղվածությունը, Եր. 1979:

1.0202/B33.	2."ՀԲ" Էքսկուրսիոն գործ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/4/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7. եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ էքսկուրսիոն գործի վերաբերյալ:Կարողություններ ձևավորել էքսկուրսիաների կազմակերպման և իրականացման համար:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասակարգելու էքսկուրսիաները, 2. ներկայացնելու էքսկուրսիայի որակյալ մշակումը, 3. բացատրելու էքսկուրսիայի անցկացման մեթոդիկան և տեխնիկան: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ստեղծելու էքսկուրսիոն փաթեթ՝ նոր երթուղիներ, այսինքն նոր տուրիստական ապրանք, 2. ցուցադրելու և բեմականացնելու էքսկուրսավարման տեխնիկան, 3. դրսևորելու էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրա, 4. պատրաստելու և իրականացնելու ներքին և արտագնա զբոսաշրջային էքսկուրսիոն ծրագրեր որոնք կնպաստեն զբոսաշրջային ինդուստրիայի զարգացմանը, 5. գովազդելու զբոսաշրջային ռեսուրսները: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը 2. կատարելու թիմային աշխատանք: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2. Իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում: Բ4.Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները: Բ5.Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա: Գ2.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ: Գ4.Կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. գործնական մեթոդներ, 5. որոնողական-հետազոտական, 6. բանավեճ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է՝ 1- ին ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր, 2- րդ ընթացիկ քննություն/հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն/՝ առավելագույնը՝ 5 միավոր: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. էքսկուրսավարման հիմունքների ուսումնասիրման առարկան Թեմա 2. Տեսարժան վայրերի տիպերը: Թեմա 3. էքսկուրսիաների դասա-կարգումը: Թեմա 4. էքսկուրսիայի մեթոդների մշակումը, էքսկուրսիոն ծրագիր, էքսկուրսիոն աշխատանք և էքսկուրսիայի</p>		

նախապատրաստում: **Թեմա 5.** Էքսկուրսիոն խմբերի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Էքսկուրսիոն ցուցադրական աշխատանքների սկզբունքները, էքսպոզիցիոն նյութեր, թանգարանային ցուցադրման գեղարվեստական առանձնահատկությունները, էքսպոզիցիաների ընթացքում օգտագործվող սարքավորումները: **Թեմա 7.** Էքսկուրսավարի մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը, էքսկուրսավարման տեխնիկան, էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրան:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Емельянов Б.В., Экскурсоведение, М: Советский спорт, 2007.
2. Ишекова Т.В., Экскурсионное дело, Саратов, Научная книга, 2006.

1.0202/B34.	2.Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/ 9/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին տուրօպերատորական և տուրգործակալական բիզնեսի առանձնահատկություններին, ուսումնասիրել տուրօպերատորների և տուրգործակալների միջև տնտեսական հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրփաթեթի ստեղծման մասնակիցների միջև հարաբերությունները, տուրօպերատորների և սպառողների միջև տնտեսական և իրավական բնույթի հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների գործունեության կազմակերպման ու կառավարման մեթոդները:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու տուրօպերատորական գործունեության հիմունքները և գործառույթները, 2. ներկայացնելու հիմնական իրավական փաստաթղթերը, որոնք կարգավորում են տուրօպերատորների գործունեությունը, 3. թվարկելու տուրօպերատորների կողմից առաջարկվող տուրարտադրանքի գնի վրա ազդող գործոնները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների միջև գործող պայմանագրերը: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մշակելու տուրօպերատորի և զբոսաշրջիկի հետ պայմանագրերը, 2. հաշվարկելու տուրարտադրանքի արժեքը, բրուտո և նետո գները: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1.իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ մեթոդ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է՝ 1 ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով:</p>		

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տուրօպերատորներ և տուրգործակալներ, պայմանագրային հարաբերությունների առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Տուրօպերատորական գործունեության հիմունքները: **Թեմա 3.** Վիզայի ապահովումը արտագնա զբոսաշրջության համար: **Թեմա 4.** Զբոսաշրջիկների ապահովագրությունը: **Թեմա 5.** Տուրարտադրանքի ձևավորման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային, հյուրանոցային, էքսկուրսիոն և այլ ծառայությունների կազմակերպումը: **Թեմա 6.** Զբոսաշրջիկի փաստաթղթաին փաթեթի ձևավորումը: **Թեմա 7.** Տուրօպերատորների գովազդային գործունեություն: **Թեմա 8.** Ինովացիոն գործընթացը տուրօպերատորական և տուրգործակալական բիզնեսում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Квартальнов В., Теория и практика туризма, М. 2003.
2. Сенин В., Организация международного туризма, М. Финансы и статистика. 2005.

1.0202/B35.	2.Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/4/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8. Գասընթացի նպատակն էամբողջական գիտելիքներ հաղորդել առողջարանային գործունեության էության և կազմակերպման, բնական բուժիչ գործոնների և դրանց զբոսաշրջային օգտագործման տեսական ու գործնական հարցերի վերաբերյալ:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. ներկայացնելու առողջարանային՝ սանատոր-կուրորտային գործունեության էությունը, նպատակները, գործառույթները և հասկացությունները, ինչպես նաև կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները, 2. մատնանշելու բնական բուժիչ ռեսուրսների էությունը, դասակարգման և տարբերակված օգտագործման առանձնահատկությունները, կուրորտները և դրանց առանձին տեսակները: <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. մշակելու բնական բուժիչ ռեսուրսների տարբերակված օգտագործման ուղիներ և ծրագրեր, 2. կատարելու ռեկրեացիոն շրջանացում և զոնայավորում, 3. գնահատելու տարածքի բուժառողջարարական հնարավորությունները: <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:</p>		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1. պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում և դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները՝ ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 5 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը՝ 6 միավոր: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր:</p>		
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p>		

Թեմա 1. Առողջարանային գործունեության հիմունքներ: **Թեմա 2.** Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջության գործի զարգացման պատմությունը: **Թեմա 3.** Կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները: **Թեմա 4.** Բնական միջավայրի բուժական ռեսուրսները: **Թեմա 5.** Կուրորտներ և բնաբուժական տեխնոլոգիաներ: Կուրորտոլոգիա: **Թեմա 6.** ՀՀ բուժ-առողջարարական ռեսուրսները: **Թեմա 7.** ՀՀ բուժ-առողջարարական ռեսուրսների օգտագործումը զբոսաշրջության մեջ:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Մարտիրոսյան Լ., Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն, Եր., 2014:
2. Бурняшева Л.А., Основы курортологии, учебное пособие, М., 2017.
3. Журавлева А.Б., Курортное дело с основами курортологии. Сочи, 2008
4. Актуальные вопросы курортологии : материалы межрегион. науч.-практ. конф. /под общ.ред. Е.В.Владимирского, Е.В.Рыболовлева, Пермь, 2004.

1.0202/B36.	2. Զբոսաշրջության մարքեթինգ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/9/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է` ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում զբոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգի էության և հիմնական խնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել հմտություններ և կարողություններ զբոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգային ծառայությունների արդյունավետ գործունեության իրականացման համար, ծանոթացնել գովազդի գովազդի և PR-ի առանձնահատկություններին զբոսաշրջության ոլորտում:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի` ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու մարքեթինգի էությունը, 2. թվարկելու մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները, 3. ներկայացնելու սպասարկման ոլորտի մարքեթինգի առանձնահատկությունները և կազմակերպչական մոտեցումները, մարքեթինգային մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում, 4. ներկայացնելու և բացատրելու գովազդի և PR-ի էությունը, դասակարգելու գովազդման միջոցները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների մարքեթինգային գործունեություն արդյունավետությունը, 2. կիրառելու մարքեթինգային մեթոդներ զբոսաշրջության ոլորտում, 3. կիրառելու շուկայի սեզոնական վարման, նպատակային շուկայի ընտրության և հիմնավորման վերաբերյալ տեսական գիտելիքներ, 4. գնահատելու տուրիզմում գովազդի և PR-ի նշանակությունը, <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. իրականացնելու ժամանակի և ռեսուրսների արդյունավետ պլանավորում և օգտագործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.տիրապետելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքներին, մասնագիտության նորմատիվ փաստաթղթերին Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ1.իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում),
2. սեմինար պարապմունք,
3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում,
4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում,
5. բանավեճ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր:

Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով:

13.Գաղնթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Մարքեթինգի էությունը և նշանակությունը: **Թեմա 2.** Մարքեթինգային գործունեության կազմակերպումը զբոսաշրջային շուկայում: **Թեմա 3.** Մարքեթինգային միջավայրի հետազոտություններ: **Թեմա 4.** Սպառողական պահանջարկը: **Թեմա 5.** Մարքեթինգային ռազմավարությունների ձևավորում: **Թեմա 6.** Մարքեթինգային առողջ մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում: **Թեմա 7.** Տեղեկատվության ձեռք բերման մեթոդները զբոսաշրջային շուկայում: **Թեմա 8.** Մարքեթինգի պլանավորում և վերահսկողություն: **Թեմա 9.** Միջազգային մարքեթինգ: **Թեմա 10.** PR-ը և գովազդը զբոսաշրջության ոլորտում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношений с потребителем. М., 2002.
2. Хансвер К., Управление и организация в сфере услуг. Питер,2002.
3. Челенков А.П., Специфика иправления сервисными продуктами / А.П.Челенков// Маркетинг 2000.
4. Дмитриева Е.А., Фокус группы в маркетинге и социологии. М.,2006.
1. Ходанов А.И., Психология успешных продаж. Питер.:2001г.Абабков Ю., Реклама в туризме / Ю.Н.Абабков, М.Ю.Абабкова, И.Г.Филиппова. М., 2015.
2. Васильев Г., Технологии производства рекламной продукции / Г.А.Васильев, В.А. Поляков, А.А.Романов. М., 2015.
3. Ворошилов В., Современная пресс-служба /В.В.Ворошилов, М., 2014.
4. Головлева Е., Основы рекламы / Е.Л.Головлева. М.: Академический проект, 2017.
5. Горчакова В., Имиджелогия. Теория и практика / В.Г.Горчакова. М., Юнити-Дана, 2017.
6. Дзялошинский И., Деловые коммуникации. Теория и практика. Учебник / И.М.Дзялошинский, М.А.Пильгун. М., 2015.
7. Ежова Елена Николаевна, Активизация Сенсорных Модусов Языковыми Слоями Рекламного Текста /Ежова Елена Николаевна. М., 2016.
8. Зельманов А.Б., Связи с общественностью в социальной сфере / А.Б. Зельманов. М.: Издательство Михайлова В.А., 2013.
9. Коноваленко В.А., Основы интегрированных коммуникаций. Учебник и практикум /В.А.Коноваленко, М.Ю.Коноваленко, Н.Г.Швед. М.: Юрайт, 2015.
10. Марков А.А. ,Связи с общественностью в органах власти / А.А.Марков. М.: ИНФРА-М, 2014. - 192 с.
11. Морган Н., Реклама в туризме и отдыхе. Учебное пособие / Н. Морган, А. Причард. М., Юнити-Дана, 2015.
12. Морозова Н.С., Реклама в социально-культурном сервисе и туризме / Н. С. Морозова, М. А. Морозов. М.: Academia, 2016.
13. Овчинникова Н. Н., Рекламное дело. Курс лекций / Н.Н.Овчинникова. М., Эксмо, 2014.
14. Основы рекламы. Прикладные задачи и методы их решения. Учебное пособие. М.: КноРус, 2016.
15. Синяева И.М., Реклама и связи с общественностью. Учебник /И.М.Синяева, О.Н.Романенкова, Д.А.Жильцов. М.: Юрайт, 2013.

16. Смирнова Ю. В., Реклама на телевидении. Учебное пособие /Ю.В.Смирнова. М.: Омега-Л, 2014.

17. Ушанов П. В., Медиа рилейшнз. Основные аспекты взаимодействия СМИ и Public Relations / П. В. Ушанов. М., Флинта, Наука, 2014.

18. Фролов С. С., Связи с общественностью в работе фирмы. Стратегия, коммуникации, имидж, брендинг /С. С.Фролов. Москва: Высшая школа, 2014.

19. Хапенков В.Н., Организация рекламной деятельности / В.Н.Хапенков, О.В.Сагинова, Д.В.Федюнин. М.: Академия, 2014.

20. Шпильная Надежда Николаевна, Не ешь меня, я тебе песенку спою, или как пишутся PR-тексты. Учебное пособие / Шпильная Надежда Николаевна. М.: Флинта, 2016.

1.0202/B37.	2.-Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններին՝ ըստ պատմական-ռեզիոնալ տիպերի, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների նշանակությունը համամարդկային արժեքների համակարգում և կոնկրետ մշակութային շրջանակում, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների զբոսաշրջային ներուժը, դրանց պահպանման և օգտագործման ասպարեզում առկա խնդիրները, ձևավորել հուշարձանների վերլուծությունների մասին պատկերացում:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնամքություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանների վերաբերյալ հիմնական հասկացություններն ու կատեգորիաները, 2. դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները՝ ըստ պատմական-ռեզիոնալ տիպերի, 3. նկարագրելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, ներկայացնելու դրանց պահպանման գործում միջազգային կազմակերպությունների դերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու և դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, 2. գնահատելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. իրականացնելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),</p> <p>Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիսուսիոն և այլն), 		

<p>4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),</p> <p>5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),</p> <p>6. բանավեճ:</p>
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1 ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ առարկայի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները: Թեմա 2. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն որպես ՄԱԿ-ի մասնագիտացված գործակալություն. ստեղծման պատմությունը, գործունեությունը և կառավարող մարմինները: Թեմա 3. Եվրոպայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 4. Ասիայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 5. Հյուսիսային Ամերիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 6. Հարավային Ամերիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 7. Աֆրիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 8. Ավստրալիայի և Օվկիանիայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 9. Ռուսաստանի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 10. Հայաստանի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները: Թեմա 11. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вёрман К., История искусства всех времен и народов. В 2-х т. М., 2001. 2. Ю.Д.Колпинсий, Памятники мирового искусства, т.1-8, М., 1971-1987 3. Дмитриева Н.А., Краткая история искусств. Вып. 2. Северное Возрождение; страны Западной Европы XVII и XVIII веков; Россия XVIII века. – 3-е изд., доп. – М., 1991. 4. Конвенция об охране всемирного культурного и природного наследия, Париж, 1972

1.0202/B38.	2.Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6.9-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի (հայկական գաղթաշխարհի) պատմության մասին, ուսումնասիրելու արտագաղթերը, որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ, դրանց դրդապատճառները, ժամանակաշրջանները, գաղթաշխարհի որակապես նոր տեսակի անվանման՝ «սփյուռք» (diaspora) հասկացության առաջացումը, նրա բովանդակային նշանակությունը, հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման, սփյուռքի ակտիվ մասնակցության գործընթացը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի պատմությունն ու աշխարհագրությունը, 2. թվարկելու սփյուռքի առաջացման պատճառները և հիմնական գաղթօջախները, դրանց աշխարհագրական տարածումը, 3. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի ազգային հաստատությունները, կազմակերպությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գնահատելու սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը, 2. կատարելու ընդհանրացումներ սփյուռք-հայրենիք առանջությունների վերաբերյալ: 		

գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կարևորելու հայկական սփյուռքի դերը ՀՀ –ում զբոսաշրջության զարգացման գործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. բացատրական-ցուցադրական մեթոդ 5. բանավեճ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1 ընթացիկ ստուգում`</b> առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: <b>Ինքնուրույն աշխատանք` առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն` 9 միավոր արժեքով:		
13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, դասընթացի համառոտ բովանդակությունը: Թեմա 2. Սփյուռքահայ համայնքների աշխարհագրական տարածումը: Թեմա 3. Սփյուռքում գործող ազգային հաստատությունները: Թեմա 4. Արևմտյան համայնք (Եվրոպական համայնք: Գաղթօջախները` Ֆրանսիա, Իտալիա, Հունաստան, Ռումինիա, Լեհաստան, Բուլղարիա, Բելուգիա) <b>Թեմա 5.</b> Ամերիկյան համայնքներ (Գաղթօջախները` ԱՄՆ, Կանադա, Բրազիլիա, Արգենտինա): Թեմա 6. Արևելյան համայնք: (Գաղթօջախները` Լիբանան, Սիրիա, Իրան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Սուդան, Եթովպիա, Սինգապուր): <b>Թեմա 7.</b> Հետխորհրդային տարածքների հայ համայնք: (Գաղթօջախները` Ռուսաստան, Ուկրաինա, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան):		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. «Հայ սփյուռք», հանրագիտարան, Եր., 2003: 2. Մալխասյան Մ., Հայերն աշխարհում, Եր, 2007: 3. Հետխորհրդային երկրների հայկական համայնքների ինքնության խնդիրները և տեղեկատվական ռեսուրսները, Եր., Նորավանք, 2010: 4. Աբրահամյան Ա., Պատմություն հայ գաղթավայրերի պատմության, հ. Եր.1.2, 1964, 1967: 5. Դալլաքյան Կ., Հայ սփյուռքի պատմություն /համառոտ ակնարկ/ Եր. 1992:		

1.0202/B39.	2.Միջազգային զբոսաշրջություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.14/4/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Գասընթացի նպատակն է` ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:		
9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի` ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները,		

<p>ուսումնասիրման մեթոդները և դասակարգումը,</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության շուկայի կառուցվածքը, թվարկելու աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեզիդենտները, մատնանշելու միջազգային զբոսաշրջության ինդուստրիայում տեղի ունեցող գործընթացները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> գնահատելու միջազգային զբոսաշրջության վրա գլոբալիզացիայի ազդեցությունը, ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու Հայաստանի Հանրապետության օրինակով՝ ելնելով միջազգային զբոսաշրջության զարգացման միտումներից: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով օգտվելու, փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գլոբալ միտումները:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,</p> <p>Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,</p> <p>Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, սեմինար պարապմունք, գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական):
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>2 ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր արժեքով, համապատասխանաբար՝ առաջինը՝ 4 միավոր, երկրորդը՝ 5 միավոր:</p> <p>1 ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական հիմունքները: Թեմա 2. Աշխարհի զբոսաշրջային ռեսուրսները: Թեմա 3. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման տարածաշրջանային միտումները: Թեմա 4. Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշխարհային տնտեսությունը: Թեմա 5. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման ինովացիոն ռազմավարությունը: Թեմա 6. Գլոբալացման և վերազգայնացման գործընթացները միջազգային զբոսաշրջության մեջ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> Сенин В., Введение в туризм. М., 1993. Международный туризм. Проводные акты, Сост. Н.И. Волошин, М., Финансы и статистика, 2002. Моисеева Н., Стратегическое управление туристской фирмой, М., «Академия», 2003. Чудовский А., Управление индустрией туризма, М. 2005.

1.0202/B40	2."ՀԲ" Գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջություն	3.5 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.16/0/8	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	

գրոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ գյուղական գրոսաշրջության բովանդակության, գործունեության, գործառույթների վերաբերյալ, հիմնավորել համաշխարհային գրոսաշրջային շուկայում գյուղական գրոսաշրջության արագ աճի պատճառներ:

**9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն**

1. բացատրելու գյուղական և էկոլոգիական գրոսաշրջությունների էությունը, նախադրյալները, գործառույթները, դերն ու նշանակությունը,
2. ներկայացնելու գյուղական և էկոլոգիական գրոսաշրջությունների գործունեության մեխանիզմները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերլուծելու, վերհանելու ու լուծելու գյուղական և էկոլոգիական գրոսաշրջությունների հետ կապված խնդիրներ,
2. նախագծելու և իրագործելու ծրագրեր / ՀՀ մարզերի օրինակով/ գյուղական և էկոլոգիական գրոսաշրջությունների զարգացման համար,
3. հետազոտելու գյուղական և էկոլոգիական գրոսաշրջությունների հիմնական և հարակից ռեսուրսները,
4. մշակելու և ցուցադրելու էքսկուրսիոն երթուղիներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ,
2. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:

10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա4. վերլուծելու գրոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,

Ա6. Տարբերակելու գրոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):

Բ2. Իրականացնելու գրոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,

Բ4. Գնահատելու գրոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. սեմինար պարապմունք,
3. զննական մեթոդներ,
4. լսարանային ցուցադրություններ
5. գործնական մեթոդներ
6. որոնողական-հետազոտական մեթոդ,
7. բանավեճ,
8. նախադեպերի վերլուծություն:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

2 ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

1-ին ընթացիկ քննությունը գրավոր է՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ընթացիկ քննությունը հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն է՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գյուղական գրոսաշրջության համաշխարհային փորձը և զարգացման ժամանակակից

միտումները: **Թեմա 2.** Գյուղական զբոսաշրջության զարգացման նախադրյալները: **Թեմա 3.** Գյուղական կամ կանաչ զբոսաշրջության կառուցվածքը և տեղը զբոսաշրջային շուկայում : **Թեմա 4.** Գյուղական զբոսաշրջության գործառույթներն ըստ բնական պայմանների: **Թեմա 5.** Գյուղական զբոսաշրջության դերը դեստինացիայի զարգացման գործում: **Թեմա 6.** Գյուղական զբոսաշրջությամբ աշխարհում առավել հայտնի դեստինացիաների բնութագիրը: **Թեմա 7.** Գյուղական զբոսաշրջությունը ՀՀ զբոսաշրջության համակարգում: **Թեմա 8.Ներածություն,** Գյուղական և էկոզբոսաշրջության դասընթացի առարկան, նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները: **Թեմա 9.** Էկոզբոսաշրջության տեսակները: Էկոզբոսաշրջիկների մոտիվացիոն գործոնները: **Թեմա 10.** Էկոզբոսաշրջության սոցիալ-տնտեսական նշանակությունը: **Թեմա 11.** Էկոզբոսաշրջությունը՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում: Օրինակների և փորձի վերլուծություն (Case studies): **Թեմա 12.** Էկոզբոսաշրջիկների բնակության կազմակերպումն ու անվտանգության ապահովումը: **Թեմա 13.** Էկոզբոսաշրջությունը ՀՀ-ում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Մարտիրոսյան Լ. Էկոզբոսաշրջությունը Հայաստանում, Եր., 2021 :
2. Агротуризм: библиографический список литературы / Нац. б-ка Чуваш. Респ. ; сост. Т.А.Саломатина. - Вып. 14. - Чебоксары, 2012.
3. Войтехович Э.А., Сельскому туризму широкий простор [Текст]: метод. пособие / Э.А.Войтехович, А.Р.Войтехович. - Минск, 2007.
4. Воробчуков С.А., Системный подход к управлению агропромышленным комплексом РФ [Текст] /С.А. Воробчуков/ Теория и практика управления современной организацией. / Сборник научных трудов кафедры менеджмента СГУТ и КД - Сочи: РИО СГУТ и КД, 2006.
5. Воробчуков С.А., Проблемы и пути повышение конкурентоспособности аграрного туризма [Текст] / С.А. Воробчуков/ Теория и практика управления современной организацией. Сборник научных трудов кафедры менеджмента СГУТ и КД - Сочи: РИО СГУТ и КД, 2007.
6. Зуев В.Н., Еко и агротуризм, Минск, 2013.
7. Лебедько Е.Я., Сельский туризм, Брянск: Издательство БГСХА, 2011.
8. Шиповская Л.П., Человек и экология, М. 2006.
9. Зорин И.В. и др., Туризм и отраслевые системы. Менеджмент туризма, М., 2002.
- 10.Котляров Е.А., География экотуризма, М.,1989.
- 11.Колотова Е.В. Рекреационное ресурсоиспользование, М.,1999:
- 12.Сергеева Т.К., Экологический туризм, М.,2004.

1.0202/B41.	2.Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	3. 4ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.9/0/9	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության բովանդակության, կառուցվածքի ու նշանակության վերաբերյալ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության, էությունը, նպատակը, խնդիրները, դերը զբոսաշրջության մեջ 2. բացատրելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության կառուցվածքը, կիրառման մեխանիզմները, <p>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջության տարբեր ձևերում և դրանց արդյունավետ կազմակերպման գործում, <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ: 		

<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Գ2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գննական մեթոդներ, 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>ընթացիկ ստուգում`</b> առավելագույնը` 5 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք`</b> առավելագույնը` 6 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է` 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը` 3-ական միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, նշանակությունը, կառուցվածքը, կապը այլ դասընթացների հետ: Թեմա 2. Դասընթացի ուսումնասիրության մեթոդները: Թեմա 3. Տարածքը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 4. Բնակչությունը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս, զբոսաշրջության կազմակերպիչ: Թեմա 5. Բնական պայմանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 6. Բնական ռեսուրսները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 7. Տնտեսության դերը զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 8. Սպասարկման ենթակառուցվածքները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 9. Բնական և պատմամշակութային հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 10. Ազգային ավանդույթները և խոհանոցը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մուրադյան Յու., Արտասահմանյան երկրների տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, հ. 1,- Եր., 1998: 2. Боголюбов В., Орловская В., Экономика туризма, М., 2005. 3. Социально-экономическая география зарубежного мира, Под ред. В.В.Вольского, М., 2001. 4. Романова Э. Природные ресурсы мира,-М.. 1994. 5. Минц А.А. Экономическая оценка естественных ресурсов,-М., 1972.

1.0202/B42	2.Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3.5 ժամ/շաբ.	5.10/0/4	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է` ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորելու հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու համար, կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի`</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու հյուրանոցային և ռեստորանային գործընթացի կազմակերպման ժամանակակից ձևերը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու ռեսուրսային և հյուրանոցային գործը, 2. ճիշտ կողմնորոշվելու գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, <p>գ. քննդիմանական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները: 		

<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,</p> <p>Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա,</p> <p>Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Մարքեթինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: Թեմա 2. Մարքեթինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: Թեմա 3. Շուկայի մարքեթինգային ուսումնասիրություն: Թեմա 4. Մարքեթինգային ռազմավարության ձևավորումը: Թեմա 5. Գովազդ, տեղը մարքեթինգի համակարգում: Թեմա 6. Յուրահանդեսներ և տոնավաճառներ: Թեմա 7. Մարքեթինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մելքոնյան Մ., Եղիզարյան Վ., Հարումյան Գ.Գ., Մենեջմենթ և մարկետինգ, Եր., 1992: 2. Եղիզարյան Վ., Կառավարում. սոցիալ-հոգեբանական ասպեկտ Եր., 1992: 3. Հախվերդյան Ս., Հարումյան Գ., Արտադրության կառավարման մեթոդները, Եր., 1996: 4. Кучер Л., Организация обслуживания на предприятиях общественного питания. М. 2002. 5. Волков Ю., Интерьер и оборудование гостиниц и ресторанов. Ростов н/Д, 2003. 6. Переверзев М., Шайденко Н.А., Басовский Л.Е., Менеджмент: Учебник. М. 2003. 7. Михеева Н., Региональная экономика и управление. Учебное пособие для вузов 2000. 8. Нестерев П., Нестерев А.П., Менеджмент: региональный системы; Учебник для вузов 2000. 9. Шонбергер Р., Японские методы управления производством. Девять простых уроков. Москва, 1998. 10. Бизнес и маркетинг, Азимут-Центр Москва, 1992. 11. Завьялов П., Демидов В.Е., Формула успеха: маркетинг. М. 1991. 12. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф., Основы менеджмента. М.1992. 13. Диас П., Контракты на управление /Основы управления в индустрии гостеприимства. М. 1995. 14. Кириллов А., Волкова Л.А., Маркетинг в туризме СПб., 1996. 15. Дурович А., Копанев А.С., Маркетинг в туризме. Уч. Пос. Минск 1998. 16. Чудновский А., Жукова М.А., Менеджмент туризма. М. 2002. 17. Tourism marketing and management Handbook. N.Y-London.

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՄՄԱՍ
(ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՄԸՆԹԱՅՆԵՐ)**

1.0305/ B43	2.Անգլերեն-1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4x5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:</p> <p>Գասընթացի խնդիրները</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար, զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում: 		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը, թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները, թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները, տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ձիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս, ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը, կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից, իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> հաղորդակցական մեթոդ մտազրոհ ուսանողական պորտֆոլիո խմբային աշխատանք գրավոր և բանավոր թարգմանություն աշխատանք տեղեկագրով ռեֆերատ ինքնուրույն աշխատանք: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>2 ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 8 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: Բաժին 2. Քերականություն: Խոսքի մասեր:</p>		

Շարահյուսություն: **Բաժին 3.** Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitarian Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004
2. Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994
3. Kirn Elaine, About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989
4. Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997
5. Short Deborah J., Seufert-Bosco Margaret & Grognet Allene Guss, By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995

1.0305/B43	2.Ֆրանսերեն-1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4x5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Գասրնթացի նպատակն է հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

- Գասրնթացի խնդիրները.**
1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,
  2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,
  3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

9. Գասրնթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝
ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն

1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները,
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,
3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10. Գասրնթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի

<p>և օտար լեզուներով, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք!
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: 2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք. 8 միավոր արժեքով: Մասնակցություն. 3 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Մեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Թեմա 6. Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: Թեմա 7. Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попова И., Казакова Ж., «Французский язык», М., 2008 2. M.Gregoire, Od.Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant), 4. M.Djoulhakian, R.Meliksntian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Er. 2011.

1.0305/B44	2.Անգլերեն–2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4x5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում: Գասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը, 2. հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից: 		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները, 2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		

<ol style="list-style-type: none"> 1. ընկալելու և վերարտադրելու կարողացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը, 2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան, 3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ, 3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները՝</p> <p>2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>2 ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 8 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր:</p>
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Բաժին 2. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mkhitarian Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004 2. Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994 3. Kirn Elaine, About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989 4. Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College, 1997. 5. Short Deborah J., Seufert-Bosco Margaret & Grognet Allene Guss, By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995.

1.0305/B44	2.Ֆրանսերեն–2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ:</p>		

Գասընթացի խնդիրները.

1. խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,
2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

9. Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները,
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,
3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,

Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,

Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեստ
4. ռեֆերատ
5. դիագնոստիկ ստուգում
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ինքնուրույն աշխատանք. 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝

քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2.** Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: **Թեմա 3.** Անորոշ դերանվանական անվաններ: **Թեմա 4.** Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ **Թեմա 5.** Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: **Թեմա 6.** Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: **Թեմա 7.** Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008.
2. M.Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire).
3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant),
4. M.Djoulhagian, R.Meliksetian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.

1.0305/B45.	2.Անգլերեն-3	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4x5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Գասընթացի նպատակն է՝ խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում:		
9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i>		
1. ազատ հաղորդակցվելու մասնագիտական ոլորտում,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ներկայացնելու մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում,		
գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կառուցելու անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը :		
10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.		
Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,		
Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,		
Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,		
Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ		
2. ընթերցանություն		
3. թեստ		
4. ռեֆերատ		
5. դիագնոստիկ ստուգում		
6. շնորհանդես:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.		
1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:		
2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:		
Ինքնուրույն աշխատանք. 8 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		

Թեմա 1. Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրելու անտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն):
Թեմա 2. Մասնագիտական ոլորտում անզլերենով քննարկումներ վարելուու հմտությունների ուսուցանում: **Թեմա 3.** Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելուու և ներկայացնելուու հմտությունների ուսուցանում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը
 1. Oxford English for career. Tourism 1, 2, 3. Robin Walker,Keith Harding 2009.

1.0305/B45.	2.Ֆրանսերեն-3	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4.5 ժամ/շաբ.	5.0/18/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվից և ապահովելու անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝
ա.մասնագիտական գիտելիք և խնայություն
 1. կարողալու, վերարտադրելու և թարգմանելու ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ՝ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր:
բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ
 1. հաղորդակցվելու երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների միջոցով:
գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
 1. ֆրանսերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.
Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,
Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,
Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,
Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
 2. ընթերցանություն
 3. թեստ
 4. ռեֆերատ
 5. դիագնոստիկ ստուգում
 6. շնորհանդես
 7. ինքնուրույն աշխատանք:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.
1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:
2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:
Ինքնուրույն աշխատանք. 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: **Թեմա 2.** Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: **Թեմա 3.** Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ

ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Papova N., Kazakova G., Manuel de francais, Moscou, 2005.

1.0305/B46	2.Անգլերեն- 4	3.6 ECTS կրեդիտ
4.7□0 ժամ/շաբ.	5.0/28/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների:</p>		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. ներկայացնելու մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարը, <i>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում, <i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. կառուցելու անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը :</p>		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեատ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:</p>		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. <i>Ընթացիկ քննություններ.</i> Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: <i>Ինքնուրույն աշխատանք</i>՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: <i>Եզրափակիչ քննություն.</i> Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. <i>Թեմա 1.</i> Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: <i>Թեմա 2.</i> Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: <i>Թեմա 3.</i> Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. First sartificat start . 2000 2. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:</p>		

1.0305/B46	2.Ֆրանսերեն- 4	3.6 ECTS կրեդիտ
4.7□0 ժամ/շաբ.	5.0/28/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացը նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն արտահայտվելու և գրելու կարողություններ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թարգմանելու և մեկնաբանելու ֆրանսերեն բնագիր տեքստեր, 2. ներկայացնելու ֆրանսիական քաղաքակրթությունը: <p><i>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվելու և առանց բառարանի օգնության շարադրելու տարբեր թեմաներով տեքստեր: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ֆրանսերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու լ մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ, 2. ընթերցանություն, 3. թեստ, 4. ռեֆերատ, 5. դիագնոստիկ ստուգում, 6. շնորհանդես: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. <i>Ընթացիկ քննություններ.</i> Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: <i>Ինքնուրույն աշխատանք՝</i> 4 միավոր առավելագույն արժեքով: <i>Եզրափակիչ քննություն.</i> Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատույնը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: Թեմա 2□ Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: Թեմա 5. Ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները:</p>		
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N.Papova, G.Kazakova, Manuel de francais, Moscou, 2005 		

1.0305/B47	2. Անգլերեն -5	3.6 ECTS կրեդիտ
4.6□0 ժամ/շաբ.	5.0/24/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերեն բանավոր և գրավոր հաղորդակցության</p>		

առանձնահատկությունները:

Գասընթացի խնդիրները.

1. պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և երկրագիտական բնույթի տեքստերի հետաշխատելու հմտություններ:
2. լուսաբանել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշերը, նրանցում տեղ գտած լեզվաճական հնարները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները:

9.Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքների իմացությունը,
3. մեկնաբանելու գրական ստեղծագործություններ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
2. բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրների շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչվող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյալ ինտերնետային),
5. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում:

10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,

Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,

Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,

Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,

Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 3 միավոր:

13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեքսիկա՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի բառապաշարը հարստացնելուն: **Թեմա 2.**

Բանավոր խոսք՝ ուղղված ամենատարբեր հարցերի շուրջ անգլերենով հաղորդակցվելու հմտությունների զարգացմանը: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառձական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Antonyan, Z. , Bekaryan, N., Martirosyan, N.A Bit of Fiction. Yerevan՝ VMV PRINT, 2016.
2. Jones, L. New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001.
3. Kuyumgyan, S., Galstyan, S. Insight into English. Yerevan, Toner, 2003.
4. Vince, M. Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009.
5. Edilyan, L., Mkrtchyan, K., Martirosyan, N. A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003.
6. Cotton, D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010.
7. Kochunts, K., Mkrtchyan, H. De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013.

1.0305/B47.	2. Ֆրանսերեն-5	3.6 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.0/24/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները: Այդ նպատակով ուշադրություն է դարձվում բառապաշարի ընդլայնմանը, արտասանականբազային և քերականական ճիշտ կառույցներով կազմված նախադասություններին: Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները: Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ: Հաղորդակցական հմտությունների զարգացմանը նպաստելու նպատակով յուրաքանչյուր դասի վերջում կազմակերպվում են բանավեճեր, հանձնարարվում են իրավիճակների խաղարկում, կատարվում են ձայներիզների ունկնդրում և նմանակում: Դասընթացում տրվում են համակողմանի գիտելիքներ ֆրանսիական մշակույթի, կրթության, գիտության, քաղաքականության, պատմության և այլ ոլորտների վերաբերյալ, ուսումնասիրվում են ֆրանսիական գրականությունը, արվեստի տարբեր ճյուղերը, Ֆրանսիայի կառավարման համակարգերը, էկոնոմիկան, որոնք ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:</p>		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ բառակազմությունից, հնչյունաբանությունից, քերականությունից /ձևաբանություն և շարահյուսություն/, 2. վերարտադրելու հաղորդակցական և խոսքային գործառնությունների ամենագործածական լեզվական միջոցները և խոսքային միավորները, 3. ներկայացնելու բառային և դարձվածաբանական երևույթներ, որոնք բնորոշ են սոցիալ-մշակութային ուղղվածությամբ տեքստերին՝ ներառյալ բառապաշարը, փոխառությունները, ամենագործածական բայական դարձվածքները և արտահայտությունները: <p>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան, կարծիք հայտնելու ծանոթ թեմաների ևանձնական հետաքրքրությունների վերաբերյալ, 2. թարգմանելու բնագիր մասնագիտական և գեղարվեստական տեքստեր /ֆրանսերենից 		

<p>հայերեն նհայերենից ֆրանսերեն,</p> <p>3. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում,</p> <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը, 2. բանավիճելու, 3. պատրաստելու զեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք,</p> <p>Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ քառակազմությունից, հնչյունաբանությունից, քերականությունից/ձևաբանություն և շարահյուսություն/, 2. վերարտադրելու հաղորդակցական խոսքային գործառնությունների ամենագործածական լեզվական միջոցները և խոսքային միավորները, 3. ներկայացնելու բառային և դարձվածաբանական երևույթներ, որոնք բնորոշ են սոցիալ-մշակութային ուղղվածությամբ տեքստերին՝ ներառյալ բառապաշարը, փոխառությունները, ամենագործածական բայական դարձվածքները և արտահայտությունները: <p>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան, կարծիք հայտնելու ծանոթ թեմաների և անձնական հետաքրքրությունների վերաբերյալ, 2. թարգմանելու բնագիր մասնագիտական և գեղարվեստական տեքստեր/ֆրանսերենից հայերեն և հայերենից ֆրանսերեն, 3. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում, <p>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը, 2. բանավիճելու, 3. պատրաստելու զեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն, գրելու հետազոտական աշխատանք:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 3 միավոր:</p>

<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1.Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնութագիրը: Միայն ֆրանսերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմիններ: Թեմա 2.Լեզվաբանական տերմինների թարգմանության առանձնահատկությունները: Ուղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարբերակներ: Թեմա 3.Միայն հայերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: Թեմա 4.Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք: Թեմա 5.Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveausansfrontières-3”, CléInternational, Paris, 1990. 2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveausansfrontières-3, Cahier d’exercices”, CléInternational, Paris, 1990. 3. Nikolskaia; Goldenberg, “Courspratiquedeufrançais”, Moscou 2006. 4. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaireprogressivedufrançais, avec 500 exercices. 5. Kaplanian, Ghambarian “Manueldefrançais”, Erévan, 2007. 1. S.Khatchatrian, A.Mouradian, “L’hommeetsonenvironnement”, Erévan, 2009.

1.0305/B48	2. Անգլերեն -6	3.5 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.0/24/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Եզրավակիչ գնահատումով	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերեն բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները:</p> <p>Գասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և երկրագիտական բնույթի տեքստերի հետաշխատելու հմտություններ, 2. լուսաբանել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշերը, նրանցում տեղ գտած լեզվաճանաչական հնարները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները: 		
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը, 2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքների իմացությունը, 3. մեկնաբանելու գրական ստեղծագործություններ, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը, 2. բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրների շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչվող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյալ ինտերնետային), 2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում: 		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p>		

<p>94.կատարել թիմային աշխատանք, 95.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> գործնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ, անհատական և խմբային աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:
<p>Գնահատման ընդհանուր ռազմավարությունը.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3 միավոր:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Լեքսիկա՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի հաղորդակցական հմտությունների կատարելագործմանը: Թեմա 2. Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվաուճակի և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: Թեմա 3. Լրագրային նյութերի ուսումնասիրություն՝ ուղղված ուսանողների անգլերենով զանգվածային հաղորդակցության բառապաշարի զարգացմանը:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Antonyan Z., Bekaryan N., Martirosyan N., A Bit of Fiction. Yerevan՝ VMV PRINT, 2016. Jones L., New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001. Kuyumgyan S., Galstyan S., Insight into English. Yerevan, Toner, 2003. Vince M., Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009. Edilyan L., Mkrtchyan K., Martirosyan N., A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003. Cotton D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010. Kochunts K., Mkrtchyan H., De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013. Alexander L., For and Against'. London: Longman, 2001. Gasparyan S., Galstyan S., Muradian G., Connecting the Dots. Yerevan: Lusakn, 2013. Gannon M.J., Understanding Global Cultures, 6th ed. SAGE, 2016.

1.0305/B48.	2. Ֆրանսերեն-6	3.5 ECTS կրեդիտ
4.600 ժամ/շաբ.	5.0/24/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա: Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները: Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ:</p>		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>		

<p>1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ լեզվաբանությունից, 2. արտահայտվելու որոշակի թեմատիկ բառապաշարի շրջանակներում, 3. ձեռքբազատվելու որոշակի բարդություններից, որոնք հատուկ են օտար լեզու սովորողների հաղորդակցման ոլորտում, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան, 2. վարելու գրույցներ հասարակական-քաղաքական թեմաներով, 3. տիրապետելու գեղարվեստական գրականության մեջ առկա լեզվատճական հնարներին, 4. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը, 2. կատարել վերլուծական հմտություններ տարբեր ոլորտներում</p>
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: 2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Մասնակցություն. 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 3 միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնութագիրը: Միայն ֆրանսերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմիններ: Թեմա 2. Լեզվաբանական տերմինների թարգմանության առանձնահատկությունները: Ուղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարբերակներ: Թեմա 3. Միայն հայերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք: Թեմա 5. Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 6. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveausansfrontières-3”, CléInternational, Paris, 1990. 7. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveausansfrontières-3, Cahier d’exercices”, CléInternational, Paris, 1990. 8. Nikolskaia, Goldenberg, “Courspratiqvedufrançais”, Moscou 2006. 9. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaireprogressivedufrançais, avec 500 exercices. 10. Kaplanian, Ghambarian “Manueldefrançais”, Erévan, 2007. 2. S.Khatchatrian, A.Mouradian, “L’hommeetsonenvironnement”, Erévan, 2009.</p>

ԱՅԼ ԿՐԹ-ԱԿԱՆ ՄՈԳՈՒԼՆԵՐ

1.0202/B49	2.Ուսումնական պրակտիկա -1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4-րդ կիսամյակ	5.Ստուգարք	
<p>6. Ուսումնական պրակտիկա-1-ի նպատակն է ուսանողներին հնարավորություն տալ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • հավաքագրելու, դասակարգելու, վերլուծելու, համադրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտներին վերաբերվող մասնագիտական տեղեկույթը, • կատարելու խմբային, անհատական, կազմակերպչական աշխատանքներ, • ընդլայնելու ու զարգացնելու մասնագիտական աշխարհայացքը, հմտություններն ու կարողությունները, • ճնաչելու ՀՀ սպասարկման ոլորտը, մշակույթը, պատմությունը, աշխարհագրությունն ավելի խորը կերպով: 		
<p>7. Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու պատմամշակութային և բնական օբյեկտների զբոսաշրջային դերն ու նշանակությունը, 2. նկարագրելու մասնագիտական ոլորտի օբյեկտները և դրանցում տեղի ունեցող գործընթացները, 3. ուսումնասիրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտների ներքին և արտաքին միջավայրերը, 4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները տարածքային տարբեր մակարդակներում, 5. բացահայտելու սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներին անհրաժեշտ պրակտիկ հմտություններն ու կարողությունները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու պրակտիկայի օբյեկտների վերաբերյալ հետազոտական աշխատանք, 2. կատարելու թիմային աշխատանք, 3. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն: 		
<p>8. Ուսումնական պրակտիկա-1-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,</p> <p>Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դիտողական դասախոսություններ 2. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 3. խմբային աշխատանքներ, քննարկումներ: 		
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:</p>		
<p>11. Ուսումնական պրակտիկա-1-ը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման 		
<p>12. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գրիգորյան Մ., Սուվարյան Ս., Ալեքսանյան Գ., Քելյան Ս., Մերվիս մասնագիտության ուսումնական պրակտիկաների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ուղեցույց, Եր., 2016. 2. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը՝ Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում: 		

1.0202/B50	2.Ուսումնական պրակտիկա -2	3.4 ECTS կրեդիտ
5.6-րդ կիսամյակ	6.Ստուգարք	
<p>7. Ուսումնական պրակտիկա -2-ի նպատակն է ուսանողներին հնարավորություն տալ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • խորացնելու պրակտիկայի օբյեկտներին վերաբերվող մասնագիտական տեղեկույթի հավաքագրման, դասակարգման, վերլուծման, համադրման և գնահատման գործընթացը, • բարելավելու խմբային, անհատական, կազմակերպչական աշխատանքների կատարման հմտությունները, • ընդլայնելու ու զարգացնելու մասնագիտական աշխարհայացքը, հմտություններն ու կարողությունները, • ճնաչելու ՀՀ զբոսաշրջային ռեսուրսները, սպասարկման ոլորտը, մշակույթը, պատմությունը, աշխարհագրությունն ավելի խորը կերպով: 		
<p>8. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու պատմամշակութային և բնական օբյեկտների զբոսաշրջային դերն ու նշանակությունը, 2. նկարագրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտների ներքին և արտաքին միջավայրերը, 3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, 4. բացահայտելու և գնահատելու սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներին անհրաժեշտ պրակտիկ հմտություններն ու կարողությունները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, 2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, 3. կատարելու թիմային աշխատանք, 4. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն: 		
<hr style="width: 20%; margin: auto;"/>		
<p>10. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դիտողական դասախոսություններ 2. քնարկումներ և բանավեճեր 3. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 4. խմբային աշխատանքներ: 		
<p>11. Ուսումնական պրակտիկա-2-ը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:</p>		
<p>13. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գրիգորյան Մ.Ա., Սուվարյան Ա.Ռ., Ալեքսանյան Գ.Փ., Քելյան Ս.Ս., Սերվիս 		

մասնագիտության ուսումնական պրակտիկաների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ուղեցույց: -Եր., ԵՊՀ հրատ., 2016, 66 էջ:

1.0202/B51	2.Մասնագիտական պրակտիկա	3.6 ECTS կրեդիտ
4.10-րդ կիսամյակ	5.Ստուգաք	
<p>6. Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակն է՝</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • ուսանողներին հնարավորություն ընձեռելու ակադեմիական ուսուցման ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառելու գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում, • ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, • զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները, • ծանոթանալ պոտենցիալ գործատուներին, • ձեռք բերել աշխատանքային փորձ, • ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ ավարտական աշխատանքների կատարման համար: 		
<p>7. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</p>		
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում, 2. կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ, 3. հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ հետազոտական աշխատանք կատարելու համար: 		
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ և առաջադրանքներ, 2. աշխատելու թիմում, 3. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն: 		
<p>8.Մասնագիտական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p>		
<p>Ա2. Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,</p>		
<p>Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,</p>		
<p>Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ</p>		
<p>Բ5. Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա,</p>		
<p>Գ2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,</p>		
<p>Գ3. Բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,</p>		
<p>Գ4. Կատարելու թիմային աշխատանք,</p>		
<p>Գ5. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>		
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկումներ և բանավեճեր 2. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 3. խմբային աշխատանքներ 		
<p>10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p>		
<p>Ստուգաք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:</p>		
<p>11. Հիմնական գրականության ցանկ.</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք 2004 թ.: 2. ՀՀ օրենքը «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին», 17.12.2003: 		

1.0202/B52	2.Ավարտական աշխատանք	3.20 ECTS կրեդիտ
4.10-րդ կիսամյակ	5.Առանց ընթացիկ ստուգման	
<p>6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները՝</p>		
<p>7. Գաղափարների ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> ձևակերպելու գիտական խնդիրներ, կատարելու գիտագործնական առաջարկներ՝ մասնագիտական խնդիրները լուծելուու համար, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> աշխատելու ինքնուրույն, մտածելու մասնագիտորեն և քննադատաբար: 		
<p>8. Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ2.իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ:</p>		
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ul style="list-style-type: none"> խորհրդատվություններ/ուղղորդում 		
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ավարտական աշխատանքը գնահատվում է առավելագույն 20 միավոր, որը ներառում է՝</p> <ul style="list-style-type: none"> աշխատանքի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը՝ առավելագույնը՝ 2 միավոր աշխատանքի կատարումը և արդյունքները՝ առավելագույնը՝ 6 միավոր աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությունը՝ առավելագույնը՝ 8միավոր : 		
<p>11. Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> թեմայի որոշում և հաստատում հետազոտություն արդյունքների համակարգում 		

4. նախապաշտպանություն 5. աշխատանքի կազմում 6. պաշտպանություն:
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգը (Հաստատված է 25.12.2020թ. ԵՊՀ ԻՄ ԳԽ)

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ15/5

1.0202/B54.	2.Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30 /0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել հասարակական և բնական միջավայրում մարդու կենսագործունեության անվտանգությանը, առկա ֆիզիկական, բնական, հոգեբանական վտանգներին, կանխարգելիչ միջոցառումների, անվտանգության կանոններին, որոնք առնչվում են սերվիսի ոլորտին:</p>		
<p>9.Գասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու և դասակարգելու բնական և հասարակական միջավայրում հանդիպող վտանգները, 2. բացատրելու վտանգներից հնարավորինս զերծ մնալու ուղիները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կանխատեսելու և դիմակայելու շրջակա միջավայրի վտանգներին, հնարավորինս արագ կողմնորոշվելու, 2. անհրաժեշտության պարագայում իվիճակի լինելու գործնականում ստացված գիտելիքները կիրառելու սերվիսի ոլորտում կամ զբոսաշրջության մեջ: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. աշխատելու թիմում: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներ՝ 1-ին ընթացիկ քննություն՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր</p>		

արժեքով:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Կենսագործունեության անվտանգություն, հիմնական հասկացությունները և ձևակերպումները: **Թեմա 2.** Բնական միջավայրը և նրանում առկա վտանգները: **Թեմա 3.** Տեխնածին վտանգներ, նրանց առաջացման պատճառներն ու կարխարգելումը: **Թեմա 4.** Մարդու կենսագործունեության հարմարավետության պայմանները: **Թեմա 5.** Արտակարգ իրավիճակներ: **Թեմա 6.** Անհատի նկատմամբ հակաօրինական գործունեությունը և կախարգելումը: **Թեմա 7.** Մարդու վատ սովորությունները և նրանցից կախված վտանգները: **Թեմա 8.** Տնտեսական և սոցիալական ոլորտում առկա վտանգները, դրանց կանխարգելումը, միջազգային փորցը: **Թեմա 9.** Նորարարությունը և անվտանգությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Бобкова А., Кудреватых С., Писаревский Е., Безопасность туризма, Москва, 2014.
2. Маринин М. М., Туристические формальности и безопасность в туризме: Финансы и статистика, Москва, 2004.
3. Официальный сайт Foreign Affairs and International Trade Canada. URL: http://www.voyage.gc.ca/countries_pays/report_rapport-eng.asp?id=249000. 2. Официальный сайт HOTREC. URL: <http://www.hotelstars.org>.
4. Вайзман Д., «Руководство по выживанию», Москва, 2002.

1.0202/B54.	2. Չբոսաշրջային նախագծում	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծման վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների բովանդակության, ձևերի, ծրագրային մեխանիզմների վերաբերյալ:</p>		
<p> </p>		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2.իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ինտերակտիվ մեթոդներ: 		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

1-ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:
2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:
ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով:
Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:
Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:

13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զբոսաշրջությունը որպես նախագծման օբյեկտ: **Թեմա 2.** Զբոսաշրջային տարածքների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 3.** Զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների մակարդակները: **Թեմա 4.** Ռեկրեացիոն միջավայրի էվոլյուցիան: **Թեմա 5.** Ժամանակակից ռեկրեացիոն ճարտարապետություն: **Թեմա 6.** Ռեկրեացիայի ներուժ: **Թեմա 7.** Ռեկրեացիոն ժամանակ և տարածք. Դրանց փոխկապակցվածությունը: **Թեմա 8.** Բնական ռեսուրսի ռեկրեացիոն գնահատումը: **Թեմա 9.** Կլիմայական և ջրաբանական պայմանների դերը հանգստի կազմակերպման գործում: **Թեմա 10.** Գեղագիտական լանդշաֆտների գնահատումը: **Թեմա 11.** Ռեկրեացիոն և ռեկրեացիոն-տարածքային համակարգեր: **Թեմա 12.** Սանատոր, հանգստի և տուրիստական համալիրների նախագծում և կազմակերպում: **Թեմա 13.** Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքային առանձնահատկությունները և տեղաբաշխման խնդիրները: **Թեմա 14.** Ռեկրեացիոն գործունեության դասակարգումը:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Белянский В., Лайко М., Попов Л., Козлов Д., Прогнозирование в индустрии гостеприимства и туризма: Учебник /Под ред. В.П.Белянского. – М.: Изд-во ФГБОУ ВПО РЭУ Рос. экон. универ., 2011.
2. Планирование на предприятиях туризма: Учебник / Под ред. проф. Е.И.Богданова. – СПб.: Изд. дом «Бизнес-пресса», 2012.
3. Романова Г., Региональное планирование развития туристико-рекреационных зон, Сочи, 2003.

1.0202/B54.	2. Զբոսաշրջությունը և բնության պահպանությունը	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Գասընթացի նպատակն է՝ մարդ-բնություն փոխհարաբերությունների, կայուն զբոսաշրջության համատեքստում ուսանողներին ցույց տալ զբոսաշրջության և բնապահպանության փոխառնչությունները:</p>		
<p>9. Գասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու կայուն զբոսաշրջության և բնապահպանության փոխադարձ կապերը, 2. բացատրելու զբոսաշրջության բնապահպանական նշանակությունը: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գնահատելու շրջակա միջավայրի որակի դերը տուրիզմի, դրա տարբեր տեսակների զարգացման գործում, 2. հետազոտելու զբոսաշրջության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա, 3. միմյանց հետ կապելու/միացնել ու զբոսաշրջության և բնության պահպանության հիմնախնդիրները և ուրվագծելու հիմնախնդիրների լուծման ուղիները, 4. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, ցույց տալու դրա կիրառական նշանակությունը: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ: 		
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի</p>		

<p>միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ2. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական, հետազոտական): 		
<p>12.Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն`</b> 3 միավոր առավելագույն արժեքով:  <b>2-րդ ընթացիկ քննություն` 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք`</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով:  <b>Եզրափակիչ քննություն` 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Շրջակա միջավայրը որպես զբոսաշրջության արտադրանքի բաղադրիչ: Թեմա 3. Տարածքի զբոսաշրջային տարողունակության ուսումնասիրության խնդիրները: Թեմա 4. Զբոսաշրջության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա: Թեմա 5. Զբոսաշրջության դերը շրջակա միջավայրի պահպանման գործում: Թեմա 6. Զբոսաշրջություն-հասարակական գիտակցություն-բնապահպանություն կապը: Կրթության և դաստիարակության դերը բնապահպանության գործում: Թեմա 7. Զբոսաշրջային միջազգային կազմակերպությունների դերը շրջակա միջավայրի պահպանության գործում: Էկոտուրիզմի հնարավորությունները ՀՀ-ում:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գրիգորյան Վ., Եսայան Ա., և ուրիշ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010: 2. Խանջյան Ն., Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, Եր. 2004: 3. Հարությունյան Լ., Բնօգտագործման հիմունքներ ,Եր. 2008: 4. ՀՀ օրենքը բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին, 2006: 5. ՀՀ օրենքը զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին, 2003: 6. Ердавлетов С., География туризма, Алматы, 2000 7. Дончева А., Экологическое проектирование и экспертиза, Уч. Пособие. М. 2002. 8. Жечев С., Экология и туризм, Благоевград, 2002. 		

1.0202/B54.	2.Ծրագրային զբոսաշրջություն	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7x5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է` ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ ծրագրային զբոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության կիրառման մեխանիզմների վերաբերյալ:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի` ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p>		

<p>1. բացատրելու ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման բովանդակությունը, գործունեությունը, դերը, նշանակությունը,</p> <p>2. թվարկելու ծրագրային զբոսաշրջության առանձին ձևերի կիրառման մեխանիզմները:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. ծրագրավորելու և կազմակերպելու զբոսաշրջության այս կամ այն ձևը:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու,</p> <p>2. թիմում աշխատելու:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Բ2. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,</p> <p>Գ2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,</p> <p>Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),</p> <p>2. սեմինար պարապմունք,</p> <p>3. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),</p> <p>4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն):</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ծրագրային զբոսաշրջության էությունը, նպատակը, նշանակությունը: Թեմա 2. Ծրագրային զբոսաշրջության ռեկրեացիոն հիմունքները: Թեմա 3. Ծառայությունների տիպերը և սպասարկման ծրագիր: Թեմա 4. Ծրագրային զբոսաշրջության մոտիվացիան: Թեմա 5. Կուրորտ-առողջարանային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 6. Ճանաչողական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 7. Զվարճանքի զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 8. Էկոլոգիական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 9. Գործարար զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 10. Սպորտային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 11. Ընտանեկան զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 12. Միրոդական /հոբբի/ տուրերի ծրագրավորումը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <p>1. Зорин И., Каверина Т., Кварталнов В., Туризм как вид деятельности, Учебник. М.: Финансы и статистика. 2005.</p> <p>2. http://sci-book.com/turizm-uchebnik/turopereyting-tekst-uchebno-metodi-cheskoe.html.</p> <p>3. http://tourlib.net/statti_tourism/program.htm</p>

1.0202/B54.	2. Հայ և համաշխարհային արվեստ	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին հայ և համաշխարհային արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին: Հաղորդակից դարձնել ուսանողին նախնադարյան, հին քաղաքակրթությունների, դասական՝ հունահռոմեական, միջնադարյան մշակույթներին, ինչպես նաև հանրահայտ</p>		

արվեստագետների ստեղծագործությունների ուսումնասիրմանը:
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու արվեստի պատմության օրինակափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, 2. թվարկելու հայ և համաշխարհային արվեստի զարգացման հիմնական փուլերը, ոճական ուղղությունները, հայտնի արվեստագետների ստեղծագործությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու արվեստաբանական վերլուծություններ հայ և համաշխարհային մշակույթի կարևոր հուշարձանների շուրջ, 2. գնահատելու արվեստի գործերը զբոսաշրջային տեսանկյունից, 3. հարաբերելու տարբեր երկրների արվեստները այլ երկրների արվեստների հետ, գնահատելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ, 4. կազմակերպելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում: գ. զրնդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
<p>10. Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գննական մեթոդներ (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդներ (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. 1-ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 2. Հին քաղաքակրթությունների արվեստների ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական հուշարձանները: Թեմա 3. Հին Հունաստանի և Հռոմի արվեստների հիմնական շրջաններն ու հուշարձանները: Թեմա 4. Միջնադարյան Արևելա-քրիստոնեական և Արևմտաքրիստոնեական արվեստ: Թեմա 5. Վերածննդի արվեստը: Թեմա 6. 17-րդ դարի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը, իտալական, ֆլամանդական, հոլանդական, իսպանական դպրոցները: Թեմա 7. 18-19-րդ դարերի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 8. Իմպրեսիոնիզմ և պոստիմպրեսիոնիզմ: Թեմա 9. Մոդերնիզմի ուղղությունները: Թեմա 10. Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: Թեմա 11. Միջնադարյան հայ արվեստ: Թեմա 12. Հայ արվեստը 17-18-րդ դդ.: Թեմա 13. Հայ արվեստը 19-20-րդ դարերում: Թեմա 14. Հետխորհրդային շրջանի հայ արվեստը: Թեմա 15. Միջուրբահայ նկարիչներ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Աղայան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եր.,

2009:

2. Կուզմինա Մ., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
3. Գ.Շախկյան, Հայ ճարտարապետության 7 հրաշալիքները, Եր., 2001:
4. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, Եր., 1971-1987:
5. Демитрева Н.А., Краткая история искусств, М., т.1,2, 1996:
6. Колпинский Ю.Д., Памятники мирового искусства, М., 1971.

1.0202/B54	2.Որակի կառավարում	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Գասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ մատուցվող ծառայությունների և արտադրանքի որակի կառավարման համակարգի և խնդիրների մասին:</p>		
<p>9.Գասընթացի ավարտին ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու և սահմանելու որակի կառավարման ընդհանուր սկզբունքները, մեթոդները, 2. մեկնաբանելու և տարբերակելու որակի կառավարման միջազգային ստանդարտները: <p><i>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. համեմատելու, դասակարգելու և կատարելու վերլուծություններ ծառայությունների որակի բարելավման, ծախսերի կրճատման շուրջ և կիրառելու զբոսաշրջության կոնկրետ բնագավառում: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. դրսևորելու քննադատական մտածողություն: 		
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ1.իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4.կատարելու թիմային աշխատանք:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատուսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Որակի կառավարման էվոլյուցիոն մոտեցումները՝ Թեմա 2. Զբոսաշրջության ոլորտում որակի կառավարման նպատակը խնդիրները և սկզբունքները՝ Թեմա 3. Զբոսաշրջության ոլորտում որակի ապահովման իրավական (օրենսդրական) հիմքերը՝ Թեմա 4. Որակի կառավարման գործիքակազմը զբոսաշրջային կազմակերպություններում՝ Թեմա 5. Որակի</p>		

կառավարման համընդհանուր կոնցեպցիան /TQM/: Միջազգային ISO 9000 ստանդարտները՝ **Թեմա 6.** Զբոսաշրջության շուկայում որակի կառավարման յուրահատկություններն արտասահմանյան երկրներում և ՀՀ-ում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Առաքելյան Վ., Ջազեյան Վ., Որակի կառավարում, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Հեղինակային հրատ., 2008:

1.0202/B54.	2.Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում և սերտիֆիկացում	և	3.5 ECTS կրեդիտ
4.7.5 ժամ/շաբ.	5.30/0/0		
6.8-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով		
<p>8.Գասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ուսանողներին մասնագիտական գիտելիքներ տուրիզմի ոլորտում նորմավորման և արտոնագրման մասին հետազայում այդ գիտելիքները պրակտիկ գործունեության մեջ օգտագործելու համար:</p>			
<p>9. Գասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտում պարտադիր և կամավոր արտոնագրման և նորմավորման առանձնահատկությունները, 2. ներկայացնելու սերվիսի ոլորտում արտոնագրման և նորմավորման գործընթացը համակարգող փաստաթղթերը: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործնականում համապատասխանեցնելու ծառայությունների որակը ընդունված ստանդարտներին: <p><i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ: 			
<p>10.Գասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,</p> <p>Գ2.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ,</p> <p>Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով:</p>			
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. զննական մեթոդներ, 3. գործնական մեթոդներ, 4. բանավեճ: 			
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով:</p>			
<p>13.Գասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Նորմավորման էությունը և բովանդակությունը: Թեմա 2. Նորմավորման գործընթացի կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում: Թեմա 3. Ծառայությունների նորմավորում: Թեմա 4. Նորմավորումը և արտոնագրումը արտասահմանյան երկրներում: Թեմա 5. Արտոնագրման էությունը: Թեմա 6. Ծառայությունների արտոնագրում:</p>			
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկը</p>			

1. Курочкина А., Стандартизация и сертификация социально-культурных и туристических услуг: теоретический аспект.
2. Baumgarten L., Standardization and certification in tourism.

